TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

No. 30 — 1924 Lauantaina, maalisk. 8 p. — Sat. March 8. VIII Vuosik. - Vol. VIII

S. S. Järjestön edustajakokouksesta

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Ensimäinen kokouspäivä.

S. S. Järjestön edustajakokous, joka tänäkin vuonna pidetään Chicagossa s.s. osaston talolla, alkoi maanantaina t.k. 3 p. Kokouksen avasi kello 10 aamulla järjestön sihteeri Fahle Burman, ilmoittaen edustajia eri alueilta olevan seuraavasti, jotka kaikki toimitetussa nimihuudossa olivat saapuvilla:

Massan alueelta Wm. Janhonen, J. S. Sinisalo ja J. Huhtamäki; New Yorkin alueelta Regina Tyrkäs, Theodor Mäki ja Hj. Sjöman; Ohion alueelta Matti Wick, Hilma Laakso ja Väinö Finberg; Illinoisin alueelta Hans Johnson; Marquette alueelta Kalle Koivu; Kupari-alueelta Rafael Laine; Ironwoodin alueelta Edi Järvi; Minnesotan alueelta Herman Kortesoja ja Aug. Mattson; Vuoristoalueelta M. T. Koski; Ore-Washington alueelta W. H. Routtu ja Californian alueelta Joe Pesola. Lehtiyhtiöitä edustavat kokouksessa Eemeli Parras ja John Oravainen. Toveria; Elis Sulkanen ja Wm. Marttila, Eteenpäitä ja Matti Tenhunen ja Henry Koski, Työmiestä. Järjestön toimeenpanevaa komiteaa edustaa K. F. Tuhkanen.

Edellämainittujen lisäksi on kokouksessa veljesedustajina J. V. Kannasto canadalaisesta toverilehdestä Vapaudesta; Martin Abern, Nuorten Työläisten Liitosta ja Wm. F. Dunne edustaen puolueen toimeenpanevaa komiteaa.

Seurasi sitten

Kokouksen virkailijan ja toimikuntain valitseminen.

Puheenjohtajiksi valittiin Väinö F..berg ja Aug. Mattson. Pöytäkirjan kirjoittajaksi valittiin Yrjö Halonen ja varalle Hans Johnson. Pöytäkirjan tarkastajiksi tulivat Edi Järvi ja Matti Wick. Työjärjestysvaliokunnan muodostavat molemmat puheenjohtajat, pöytäkirjurit ja järjestön sihteeri. Ponsivaliokuntaan valittiin Sinisalo, Järvi, Sjöman, Kortesoja ja Janhonen. Raha-asiainvaliokuntaan tulivat Marttil, Burman ja Tenhunen. Ääntenlaskijoiksi Hyrkäs ja Koivu ja komiteaan joka huolehtii kokouksen referoimisesta järjestön lehdille valittiin Parras, Sulkanen ja Koski.

Kun virkailijat ja toimikunnat oli saatu valittua, esitettiin kokoukselle järjestön toimeenpanevan komitean laatima työjärjestysesitys, joka sisänsä hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi. Hyväksytyssä työjärjestyksessä seuraavana oli

Toimeenpanevan komitean toiminta- ja tilikertomus.

Kummankin luki järjestön sihteeri. Kun toimintakertomus on julkaistu järjestön lehdissä, ei lienee tarpeellista siitä mainita mitään referaatin yhteydessä. Sitäpaitsi julkaistaan se järjestön edustajakokouksen pöytäkirjan yhteydessä, joka päätettiin julkaista järjestön lehdissä.

Toimintakertomuksen yhteydessä luki sihteeri tilastoa järjestön osastoista. Tämä tilasto ei ole likimainaan täydellinen, sillä on kymmeniä osastoja, jotka eivät ole katsoneet velvollisuudekseen täyttää ja palauttaa järjestön keskusvirastosta lähetettyjä tilastokaavakkeita. Ainoastaan 113 järjestön 173 osastosta oli tilastokaavakkeen asian mukaisesti täytettynä palauttanut. Kuusikymmentä osastoa oli laiminlyönyt tämän tärkeän tehtävän. Mutta vaillinaisenakin on tilasto mieltäkiinnittävä. Siitä käy selville yhtä ja toista, josta kannattaa mainita.

Osastoissa—niistä osastoissa, jotka ovat tilastokaavakkeet täyttäneet ja palauttaneet—on 166 sellaista jäsentä, jotka voivat pitää puheita. Puhujainharjoitusrenkaita on 6 osastossa, lukurenkaita on 28 osastossa, oppikursseja on viime vuoden aikana toimeenpantu 18 osastossa, lainakirjastoja on 55 osastossa lauluseuroja 29 osastossa, soittokuntia 18 osastossa, näytelmäseuroja 47 osastossa, voimisteluseuroja 25 osastossa, ompeluseuroja 50 osastossa j.n.e.

Osastojen, nimittäin niiden osastojen, jotka ovat tilastoja toiminnastaan ja tilanteestaan antaneet, talojen arvo on $750,634.93. Irtaimiston arvo on $77,230.62. Velkoja on kysymyksessä olevilla osastoilla vähän päälle kahden sadan tuhannen ja veloista vapaata omaisuutta noin 325 tuhnnen dollarin arvosta.

Ennenkuin kokous ryhtyi arvostelemaan järjestön toimeenpanevan komitean ja sihteerin viimevuotista toimintaa, annettiin Nuorten työläisten Liiton sihteerille Martin Abernille, joka oli kokouksessa saapuvilla tilaisuus esittää raportin

Nuorten Työläisten Liiton toiminnasta.

Noin puoli tuntia kestävässä puheessaan kertoi tov. Abern mitä liitto on kuluneen vuoden aikana toiminut. Mainita sopii että viime vuoden aikana on perustettu 75 uutta nuorisoliiton paikallisosastoa ja liiton jäsenmäärä on, lisääntynyt puolellatoistatuhannella. Kaikki merkit viittaavat siihen, huomautti puhuja, että liiton toiminta nyt alkaneella vuodella tulee olemaan entistä vilkkaampaa ja tuloksia tuottavampaa.

Mutta liiton toiminta ei ole rajoittunut ainoastaan nuorien työläisten järjestämiseen, vaan on viime vuoden aikana ryhdytty myöskin järjestämään 7—14 vuotisia lapsia. Sitä varten perustettiin liiton yhteyteen viime kesänä erikoinen lasten osasto ja alettiin julkaista erikoista lasten lehteä. Kumpikin toimenpide on osoittautunut tuloksia tuottavaksi. Lasten osastossa on jo nyt, vaikka se ei ole ollut toiminnassa kuin muutamia kuukausia, enemmän kuin kolme tuhatta jäsentä. Lasten lehteä leviää myöskin jo lähes kymmenen tuhatta kappaletta ja menekki jatkuvasti lisääntyy.

Lopuksi selosti Abern minkälaisiin toimenpiteisiin Nuorten Työläisten Liitto on ryhtynyt erikoisen lasten kirjallisuuden ja leikkiohjeiden järjestämiseksi ja toivoi että S. S. Järjestö, Workers Partyn yhtenä toimivimpana ja samalla voimakkaampana kielijärjestönä antaisi entistä enemmän huomiota nuorten työläisten ja lasten valistamiselle ja siinä tarkoituksessa kaikin voimin avustaisi Nuorten Työläisten Liiton toimintaa.

Lähempi keskustelu nuorten työläisten ja lasten valistamisesta lykättiin siksi kuin se kysymys tulee esille kokouksen työjärjestyksessä.

Toimeenpanevan komitean arvostelu.

Abernin puheen jälkeen ryhdyttiin arvostelemaan järjestön toimeenpanevaa komiteaa ja sihteeriä. Näytti siltä jo heti alusta että kansan edustajat ovat arvostelussaan erittäin säästäväisiä. Ainoa mistä toimeenpanevaa komiteaa muistutettiin oli se että maan läntiseen osaan ei ole lähetetty puhujia niin useasti kuin olisi pitänyt ja kuin edellisen edustajakokouksen päätökset edellyttävät. Toimeenpanevan komitean taholta osoitettiin, että länteen ei oltu voitu enempää puhujia eikä organiseeraajia lähettää sen vuoksi kun siihen toimeen pystyviä ei ollut saatavissa. Lyhyen keskustelun jälkeen lykättiin asia ponsivaliokunnalle.

Näyttämöliiton arvostelu.

Näyttämöliiton arvostelu ei myöskään ollut niin «kurssikasta» kuin se on ollut edellisissä edustajakokouksissa. Yhdestä ja toisesta epäkohdasta liittoa muistutettiin. Edustajat väittivät, että näytelmien tilaukset viipyvät usein kohtuuttoman kauan. Monia muitakin pienempiä epäkohtia oli havaittu liiton toiminnassa viime vuodenkin ajalla. Näyttämöliiton edustaja tov. Toivonen selitti mistä epäkohdat ovat johtuneet ja osoitti että useassa tapauksessa ovat osastot jotka näytelmiä tilaavat yhdellälailla syyllisiä epäkohtiin m. m. siinä että eivät palauta esittämiään näytelmiä kylliksi nopeasti liitolle takaisin, joten toiset osastot jotka haluavat samaa näytelmää joutuvat sitä odottamaan. Näyttämöliittoa koskeva kysymys lähetettiin ponsivaliokunnan «finistettäväksi».

Järjestön lehtien arvostelu.

Järjestön lehtien arvostelu oli työjärjestyksessä seuraava. Sekin supistui tällä kerralla peräti lyhyeen. Suurimmat muistutukset kansan edustajilla oli Työmiestä vastaan. Varsinkin muistutettiin lehteä siitä, että etusivulla oli annettu suurempaa huomiota ulkomaan uutisille, joten Amerikan uutisia oli ollut vähemmän.

Toveria ja Eteenpäitä ei arvosteltu sen vuoksi että kenelläkään edustajista ei ollut kumpaakaan lehteä vastaan mitään muistuttamista. Punikki pääsi myöskin vähällä, samoin Toveritar. Ponsivaliokunta velvoitettiin kuitenkin laatimaan ponnen kustakin järjestön lehdestä erikseen.

Kun vielä sihteeri oli raporteerannut Bothnia Press'in velkojen suorituksesta ja käsillä olevista oikeusjutuista, lopetettiin ensimäisen kokouspäivän istunto kello 6 illalla.

Työväestö vastustaa vahingonkorvauslain peukaloimista

Toronto. — Työväen edustajat esittivät hallitukselle protestin suunniteltua työläisten vahingonkorvauslain muuttamista ja vahingonkorvauslautakunnan jäsenten lukumäärän alentamista vastaan. W. L. Best, Ottawasta, sanoi työväestön vastustavan lautakunnan jäsenten lukumäärän alentamista vähempään kuin kolmeen jäseneen. Lautakunnan päätöksiä vastaan tehtyjen valituksien erikoiselle tarkistuslautakunnalle alistamisen edullisuuteen nähden selitti hän työväestön myöskin olevan epäilevällä kannalla. Samalla esittivät työväen edustajat protestin maakuntahallituksen korvaulautakunnalle vuosittain myöntämän sadantuhannen dollarin rahaerän maksamisen lakkauttamista vastaan, mutta pääministeri Ferguson ilmotti pontevasti, että hallitus tulee lakkauttamaan sen maksamisen ja jättämään korvauslautakunnan omien tulolähteittensä varaan.

Lähetystölle ilmotettiin, että korvauslautakunnan olisi hyväksyttävä uuden tarkistuslautakunnan korvauksien maksamisesta tekemät päätökset.

Lähetystö vaati korvauslautakunnan palveluksessa olevien lääkäreiden kykeneväisyyden tutkimista, mutta sille vastattiin, että se kuuluu tarkistuslautakunnalle.

Pääministeri Ferguson myöskin teki tietyksi, ettei keskustelua korvauslutakunnan päätöksiä vastaan tehdyistä valituksista tulla tästedes sallimaan lainlaatijkunnassa.

Lähetystö käsitti kaikkiaan 34 työläisten edustajaa eri paikoista Ontariossa.

Ruotsin ja neuvostovallan lähentyminen

Tukholma. — Luotettavista piireistä tiedotetaan, että Ruotsin ja Venäjän neuvostohallituksen välillä tullaan solmiamaan kauppasopimus muutaman päivän sisällä. Myöskin pidetään mahdollisena, että Ruotsi tulee läheisessä tulevaisuudessa antamaan tunnustuksensa neuvostohallitukselle.

Ruotsin ja Suomen aseliitto

Tukholma. — Eräässä Ruotsin liberaalien maaseutulehdessä on muudan näiden johtomiehistä, A. Pers, asettunut kannattamaan viime vuonna kukistuneen ulkoministerin kuuluisassa puheessaan suosittelemaa aseliittoa valko-Suomen ja muiden taantumuksellisten reunavaltioiden kanssa. Tämä liberaalinen pimeiden voimien kalvankalistaja kannattaa Ruotsin sotalaitoksen vahvistamista mahdollisen sodan varalta valko-Suomen kanssa Neuvosto-Venäjää vastaan.

Toverilehti Politiken huomauttaa tämän johdosta aivan oikein, että jokainen on vakuutettu Neuvosto-Venäjän ehdottomasta rauhanrakkaudesta. Kun sen sijaan valko-Suomi, Puola, y.m. maat ovat käyneet hyökkäyssotaa Neuvosto Venäjää vastaan ja edelleenkin hautovat mainitunlaisia suunnitelmia. Nyt mielivät sekä Ruotsin vanhoilliset että «liberaalit» varustelujen lisäämistä valkosuomalaisten ja puolalaisten tukemiseksi tulevassa rosvosodassa Neuvosto-Venäjää vastaan. S.t.s., «että Ruotsi sekoitettaisiin sotaan valkosuomalaisten barbaarien vuoksi.» Ja lehti lisää, että on sentään hyvä, että porvarilliset paljastavat kauniita hankkeitaan. Ei tahdota rauhaa vaan sotaa. Mutta Ruotsin työläiset antakoot oikean vastauksen tälle uhittelulle.

Muhamettilaiset kokoavat voimiansa

Delhi, Intia. — Täkäläisistä muhamenttilaisista piireistä tiedotetaan, että muhamettilaisten johtomiehet tulevat kutsumaan koolle koko maailmaa käsittävän muhamettilaisten konferenssin tarkotuksella pohtia toimenpiteistä uuden kaliifihallituksen muodostamiseksi Turkin hallituksen kukistaman tilalle. Konferenssin on määrä kokoontua Egyptissä.

Jaapani pyrkii neuvotteluihin Venäjän kanssa

Peking. — Jaapanin hallitus on antanut määräyksen täällä olevalle edustajalleen Joghizawalle ryhtyä epävirallisiin neuvotteluihin täällä olevan Venäjän neuvostohallituksen edustajan Karakhanin kanssa. Karakhan asian johdosta antamassaan lausunnossaan huomauttaa ei saaneensa neuvottelujen suhteen Moskovasta minkäänlaisia määräyksiä, lisäten:

«Minä olen ilmottanut Joghizawalle yksityisen mielipiteeni, että neuvostohallitus ei tule hyväksymään epävirallisten neuvottelujen uudelleen alkamista. Me kieltäydymme neuvottelemasta näissä suhteissa, silmällä pitäen Europan kannan muuttumista kaukaisen Idän suhteen. Meillä on aikaa odottaa virallisten neuvottelujen alkamista.»

Punalippu viisaa tietä yli merien

Rooma. — Ensimäinen venäläinen laiva, jonka mastossa liehui punainen lippu ja oli varustettu neuvostohallituksen tunnusmerkillä, saapui Barin satamaan Italiassa. Laiva oli vehnälastissa. Laiva on herättänyt suurta uteliaisuutta väestön keskuudessa.

Canadalainen kirkonmies käynyt paavin puheilla

Rooma. — MacKenzie piirin apostolinen johtomies G. Breynat on ollut neuvotteluissa Paavin kanssa Vatikaanissa. Paavi oli kuunnellut suurella mielenkiinnolla roomalaiskatolisen kirkon «edistyksestä» Canadassa ja oli kiitellyt yllä mainittua kirkon miestä hänen tekemistään palveluksista katooliselle kirkolle Canadassa.

Kiina suunnittelee neuvostohallituksen tunnustamista

Peking. — Ulkoministeri Wang ja Venäjän n e u v o s t o hallituksen edustaja Karakhan ovat laatineet sopimuksen, minkä mukaan Kiina tulisi antamaan neuvostohallitukselle tunnustuksensa. Sopimus on nyt ministeristön tarkastettavana.

Ammattiuniot laillistutetaan Quebecissa

Quebec. — Quebecin maakunnan lainlaatijakunnan liberaalinen edustaja E. Theriault on esittänyt lainlaatijakunnassa lakiehdotuksen ammattunioiden laillistuttamisesta. Lakiehdotus on esitetty sen johdosta kun katoliset ja kansalliset uniot ovat vaatineet laillistuttamista, mutta se on laadittu kaikkia unioita koskevaksi.

Venäläisiä rosvoja tulee telotettavaksi

Moskova. — Kaksikymmentä yksi sen rosvojoukkueen jäsentä, joka pani toimeen pikajunan ryöväyksen Warsovan-Moskovan välisellä radalla lähellä Puolan rajaa viime lokakuulla, on nyt tuomittu kuolemaan Minskissa toimeenpannussa oikeuden kuulustelussa.

Kuivuus uhkaa jälleen Volgan aluetta

Moskova. — Johtava venäläinen agrikulturisti professori Tulaikov ennustaa, että uusi kato uhkaa keskisen Volgan aluetta. Samaran, Saratovin ja Eras-Tsin maakunnat, jotka enimmän kärsivät viimeisestä kuivuudesta, ovat jälleen uhkaavimmat alueet. Tulaikov, joka on juuri saapunut mainitulta alueelta, ilmottaa, että viime kesänä ja syksynä oli sade äärimmäisen vähäistä ja tänä talvena lumentulo on ollut pienintä moneen vuoteen. Tulevan kesän sato riippuu siitä jos keväällä sataa vettä. Talonpojat koettavat ostaa viljaa peläten kadon tulevan. Kysymyksessä oleva alue käsittää yli 10,000,000 ihmistä.

Uusia vangitsemisia rajalla

Buffalo. — Viranomaiset ovat vanginneet taas erään Louis Panjello nimisen miehen jonka arvellaan olevan johtavana tekijänä siirtolaisten salakuletuksessa Niagaran ympäristöiltä rajan yli Yhdysvaltain puolelle. Samalla on vangittu kaksi luvattomasti rajan yli tullutta ulkomaalaista, joiden nimet ovat Maria Gallello ja Luis Ferrere. Mainitut henkilöt pitäisi kuletetun rajalle Torontosta ja olivat he vangittaissa Panjellon autossa.

Chicago rikoskängin armoilla

Chicago. — Chicagon pormestari Dever ja poliisipäällikkö Collins ovat myöntäneet, että heidän toimenpiteensä kaupungin vapauttamiseksi kaikkivoivan rikollisten syndikaatin käsistä, ovat osottautuneet tehottomiksi. Poliisien ei ole onnistunut päästä selville viime päivinä tapahtuneista murhista. Poliisipäällikkö on lausunut, että koko Amerikaa käsittävä rikollisten syndikaatti on asettanut päämajansa Chicagoon.

Ranskalla ja Jugo-Slavialla sotilasliitto

Pariisi. — Pääministeri Poincare ja Tsekko-Slovakian hallituksen edustaja Orusky ovat vaihtaneet näiden maiden välillä Pariisissa tammikuun 16 päivänä allekirjotettuja sopimuksia. Sopimuksessa puhutaan näiden maiden yhteisistä sotilastoimista «ehdolla, että se tapahtuu kummankin maan yleisesikuntain keskenäisellä ymmärryksellä.»

Masinistien konventioneja

Montreal. — Masinistien kansainvälisen järjestön 2:sen piirin konventioni, joka käsittää kaikki rautateiden konetyöläiset Canadassa, tulee pidettäväksi heti sen jälkeen kun Amerikan Työväenliiton rautatietyöläisten jaoston konventioni on lopettanut istuntonsa. Mainittu konventioni on määrätty alettavaksi Montrealissa maaliskuun 24 päivänä.

Numero toisen piirin konventionissa tullaan keskustelemaan suurelta osalta niistä kysymyksistä, mitkä johtuvat edellämainitun rautatietyöläisten konventionista.

Taas tuli tuhonnut kauppalaa lännellä

Creston, B. C. — Lähellä tätä kaupunkia sijaitsevan Yahk nimisen kauppaln liikekeskusta on palanut melkein kokonaan poroksi.

Rikokset lisääntyneet Yhdysvaltain pääkaupungissa

Washington. — Poliisiviranomaisten keräämistä tilastoista selviää, että kieltolain avulla ei ole onnistuttu vähentämään rikollisuutta Washingtonissa. Nämä numerot osottaa, että vaikka Washingtonin asukasluku on lisääntynyt vain 13.17 prosentilla sitten v. 1910, niin vangitsemiset raskaista rikoksista ovat samalla ajalla lisääntyneet 107.47 prosentilla. Kieltolain rikkomisesta toimitettiin Washingtonissa viime vuonna kaikkiaan 13,040 vangitsemista ja poliisiviranomaiset selittävät, että kieltolaki on huomattavasti lisännyt poliislaitoksen työtä, tekemällä sen rikkojasta uuden rikollisen.

Työläisiä kuollut lumivyörymään

Salsburg, Itävalta. — Neljätoista työstä palaavaa kaivosmiestä joutui lumivyörymän alle lähellä Ferleiteniä, joista ankaran työn kautta on vasta yksitoista saatu kaivetuksi ylös.

Useissa muissakin paikoin on ihmisiä joutunut lumivyöryjen uhriksi.

Väkijuomien salakuljetus Yhdysvaltoihin

Washington. — Rannikkovahtia toimittavien virkailijain ilmotuksen mukaan salakuljetetaan Yhdysvaltoihin kuukausittain satatuhatta koria väkijuomia. Tämän väkijuomamäärän kuljettamisessa sanotaan toimivan 34 höyrylaivaa ja 132 purjealusta, joiden kantoisuus vaihtelee 35:stä 3,000:teen tonniin. Suurin osa aluksista purjehtii ulkomaalaisten lippujen suojissa. Näiden lisäksi on väkijuoman salakulettajilla useita satoja pienempiä gasoliinialuksia, joita käytetään rannikolla ja joista noin 30 prosenttia voi kulkea 25 solmuvälin nopeudella tunnissa. Viimeisen 22 kuukauden ajalla ovat rannikkovahdit kaapanneet kaikkiaan 135 alusta ja saaneet niiltä noin 31,000 koria väkijuomia.

Englantilaiset lähettävät perheitään pois Intiasta

Rooma. — Yksityisiä teitä Intiasta saapuneet tiedot kertovat, että brittiläiset siirtomaavirkailijat lähettävät vaimojaan ja perheitään kotiinsa Englantiin, peläten levottomuuksien puhkeamista.

Lahtarikenraali Wrangel Pariisissa

Pariisi. — Kuuluisa lahtarikenraali, parooni Wrangel on saapunut Pariisiin ja kerrotaan hänen ryhtyneen neuvotteluihin Venäjän tsaarinaikaisen armeijan ylipäällikön, suuriruhtinas Nikolain kanssa.

Täällä ollaan siinä käsityksessä, että kenraali Wrangelin valkoisen armeijan esikunta, joka nykyään vetelehtii Jugo-Slaviassa, on mahdollisesti ennen pitkää pakotettu poistumaan sieltä, sillä Jugo-Slavian odotetaan antavan tunnustuksensa neuvostohallitukselle.

Wrangelin kerrotaan jatkavan piakkoin matkaansa Yhdysvaltoihin.

Mormonismi leviää Saksassa

Berlin. — Mormonismi on osottanut viime aikoina huomattavia kasvamisen merkkejä Saksassa. Niinpä mormonien edustajain selostusten mukaan Berliinissä on muodostettu neljä mormoniseurakuntaa ja muita seurakuntia on perustettu Hamburissa ja Dresdenissä.

Tutankhamenin haudan viralliset avajaiset

Kairo. — Egyptin hallitus on haastanut kaikkiaan 170 vierasta olemaan läsnä näinä päivinä virallisesti toimitettavassa Tutankhamenin hautaholvin avajaisissa. Vieraiden joukossa tulee olemaan joukko tiedemiehiä ja loput erinäisiä ylimyksiä ja tyhjäntoimittajia.

Työsopimuksesta äänestetään nyt Nova Scotiassa

Sydney, N. S. — Nova Scotian hiilenkaivajain järjestön virkailijat ovat vihdoinkin alistaneet hyväksymänsä työsopimuksen mainarien yleisäänestyksellä hyväksyttäväksi. Sopimuksen yleisäänestykselle alistamista on viivytetty päivästä toiseen siitä saakka kun virkailijat määräsivät tuon sopimuksen nojalla lakossa olevat mainarit palaamaan työhön. Vaikka hiilenkaivajain keskuudessa onkin ilmennyt suurta tyytymättömyyttä sopimusta vastaan, pidetään kuitenkin mahdollisena, että se joudutaan nyt sellaisenaan hyväksymään, sillä union virkailijat ovat antaneet ymmärtää, että ei voi tulla kysymykseenkään sopimuksen hylkääminen. Ja siinäkin tapauksessa, jos mainarit haluaisivat ruveta jatkamaan lakkoa, tulisi järjestö todennäköisesti kieltämään lakkoavustuksen.

Venäjä antanut kauppaoikeuksia Italialle

Moskova. — Italian ja Venäjän välillä tehdyn sopimuksen kautta neuvostohallitus antaa Italialle etuoikeuden Keski Aasian kauppamarkkinoilla liikenneoikeuksien muodossa Mustalta mereltä Kaspian merelle. Italialaiset saavat täten tilaisuuden tavaran kulettamiseen Enzelin satamaan Persiassa, Kaspian meren rannalla, saaden täten paljon edullisemman kauppatien kuin mitä on englantilaisilla, joiden täytyy kulettaa tavaransa kaksi viikkoa kestävän karavaanimatkan kautta Teheranista, jonka kauppatien kautta Englannilla on kuitenkin tähän asti ollut kauppamonopoli Pohjois Persiassa, varsinkin ulkomaalaisten keskuudessa.

Tuleeko Italia saamaan kauppaoikeudet myöskin Bakusta Batumiin sekä Batumista Bakuun, ei ole vielä tiedossa, mutta joka tapauksessa italialaiset tulevat juuri solmitun sopimuksen kautta saamaan tärkeitä kauppaoikeuksia Aasiassa.

Työläisten toimia nuuskitaan Torontossa

Toronto. — Kaupungin poliisipäällikkö on pannut joukon poliiseja tutkimaan Labor Forumin puheenjohtajan, Canadan Työväenpuolueen paikallis-osaston presidentin Machin viime sunnuntaisessa Labor Forumin kokouksessa tekemiä lausunnoita, joissa hänen väitetään neuvonneen työttömiä käyttämään alakaupungin kauppoihin ja ruokaloihin nähden «äänioikeustaistelijain» menettelytapoja. Poliisipäällikkö Dickson ilmottaa, että sosialistien, joko he ovat kotoisin vanhasta maasta (Englannista) tai muista maista, tulee noudattaa Canadan lakeja. Vielä viittasi hän lakeihin, joiden mukaan kaikki väkivallan käyttämiseen kiihottajat voidaan asettaa syytteeseen rikoslain nojalla, vaikka he eivät itse ottaisikaan osaa väkivaltaisiin tekoihin.

Katukulkueet on viranomaisten toimesta kielletty. Työttömät pitivät suuren joukkokokouksen Labor Temppelillä torstaina iltapäivällä.

Neuvostohallitus toivorikkaana lainasta

Moskova. — Täällä ilmotetaan, että neuvostohallitus tulee pyytämään Englannilta 150,000,000 punnan lainan, joka otetaan kolmeksi vuodeksi. Lontoossa ollut neuvostohallituksen edustaja Rakovsky on lausunut mielipiteenään, että mainitun suuruisen lainan saanti on hyvinkin mahdollista. Kuusikymmentä seitsemän prosenttia lainasta tullaan käyttämään nimenomaan englantilaisten tuotteiden, kuten kutomotuotteiden, koneiden, automobiilien ja muiden tavarain ostamiseen ja loput tullaan käyttämään ratakiskojen ja laivatarpeiden ostamiseen. Niinpä on Venäjän aikomuksena ostaa jos mahdollista ainakin pari sataa uutta laivaa.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI, Vastaava — S. G. NEIL, Toimitusapulainen

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Haettaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Raivaaja on täyttänyt lain

Raivaaja kertoo lapsellisella tyytyväisyyden ilolla juuri pidetystä yhtiökokouksesta ikäänkuin tuossa kokouksessa olisi tapahtunut jotakin suurta ja tärkeää työväen asialle. «Ensimäinen istunto kesti täsmälleen puolitoista minuuttia. Laillisuuden suhteen ei tehty pienintäkään muistutusta. Toiset istunnot ottivat aikaa viidestä kymmeneen minuuttiin. Väliajat käytettiin äänestyksiin. Ja kun kaikki asiat oli valmiiksi äänestetty, päättyi kokous hauskan mielialan vallitessa.»

Raivaajaa huolestuttaa edelleenkin, että vaan sen kokouksille saataisiin porvarillisten korporationilakien turva. Kun se on saatu, niin kaikki on sadan prosentin täydellistä. Ja lain pykälä tulee täytetyksi puolentoista minuutin istunnoilla. Ja sitten kokous voidaan lopettaa «hauskan mielialan vallitessa.»

Jokainen tietää, että Yhdysvalloissa saa lain turvan vaikka mille. Maailman suurimmilla huijausfirmoilla on Amerikassa mitä pyhin lain turva. Klaniritarit pitävät yöllisiä pöllönistuntojaan lain ja viranomaisten turvin. Tässä maailman suurimmassa humbuukimaassa suoritetaan maailman suurimmat humbuukityöt laillisuuden pohjalla.

Oli aika, jolloin Raivaajan yhtiökokouksiin kokoonnuttiin keskustelemaan työväen luokkataistelulle tähdellisistä asioista. Silloin kokoonnuttiin aatteiden puolesta ja pahimmassakin tapauksessa ainakin niiden nimessä. Ja työväen edustajilla oli niin paljon asioita omalle kokoukselleen, että istuntoja kesti kuusi ja seitsemänkin päivää.

Raportista ilmenee, että nyt pidetyssä kokouksessa ei lausuttu sanaakaan Raivaajan kannasta, eikä lehden sisältöä koskevista asioista. Siinä siis alkuperäisessä ja meikäläisille liikkeille varsinaisessa merkityksessä oli haudan kuollut. Asioita merkitsevät numerot ovat muuttuneet tyhjiksi nolliksi.

Mutta niinkuin tiedämme, Amerika on «vapaa maa». Lait eivät vaadi Raivaajalta mitään aatteita, ja niille on saman tekevää onko Raivaajan toimittajien päissä työväenliikkeelle kelvollisia ajatuksia, vai pidetäänkö niitä vain pelkkinä hattunauloina.

Mutta Marx sanoo, että «työväestö on joko vallankumouksellista, taikka sitten se ei ole mitään.» Sama on laita työväen lehtiliikkeiden kanssa.

Vasemmistolaisten vaaliohjelma

Huhtikuulla toimitettavissa Suomen eduskuntavaaleissa tulevat kommunistit omien vaaliesitustensa mukaan taistelemaan paitsi valtiollisten oikeuksiensa ja kansalaisvapauksiensa puolesta, myöskin seuraavien vaatimusten puolesta:

Yleiseen luokkataisteluun osanoton vuoksi vangittujen, tuomittujen ja syytettyjen armahdus on toteutettava viipymättä.

Asuntokurjuutta kaupungeissa ja maaseudulla on lievennettävä valtion tehokkailla ja kiireellisillä toimenpiteillä. Ankaralla lainsäädännöllä on hillittävä talonomistajien ja asuntokeinottelijain harjottamaa vuokrankiskontaa ja asuntojen häätöjä.

8-tuntinen työpäivä on saatettava kaikilla aloilla käytäntöön. Työläisiä sortavia työsääntöjä ei ole sallittava.

Nykyiset verotusolot, jotka aivan näännyttävät työväen ja pienelääjät, on kokonaan muutettava. Työläiset ja muut, joiden tulot ovat niin pienet, etteivät ne riitä edes kunnolliseen toimeentuloon, on veronmaksuista vapautettava. Työläisten työn tuloksilla ylellisyydessä ja mässäyksessä eläviä rikkaita on verotettava sitä ankarammin, mitä suurempi heidän riistoaaliinsa on.

Elintarve- ja muiden kulutustarpeiden tullit ja muut verot, jotka kohottavat niiden hintoja, on poistettava.

Suojeluskunnat ja valtiollinen poliisi ovat lakkautettava ja kaikkinainen valtion kannatus lopetettava muiltakin porvariston luokkataistelujärjestöiltä.

Kieltolaki on pidettävä voimassa ja pantava todella täytäntöön. Väkijuomain salakauppaa, valmistusta ja -tuontia on tarmokkaasti vastustettava ja kansan raittiuttamiseksi on pontevasti työskenneltävä.

Työväen sivistys-, urheilu- ja raittiustoimintaa on riittävästi tuettava valtion varoilla.

Punaorpojen huollon kunnollisesti järjestämiseksi on valtion puolesta luovutettava varoja työväenjärjestöjen käytettäväksi tai ainakin niiden kontrollin alaisena käytettäväksi.

Nämä vaatimukset muodostavat ytimen siinä vaaliohjelmassa, jonka olosuhteet rautaisella pakolla tuovat Suomen työväenluokan eteen edessä olevissa eduskuntavaaleissa.

Tosiasioiden paljastumisen vaikutus

«Hallituksen komissionin toimeenpanemien tutkimusten tulokset terästyöläisten olosuhteissa Nova Scotiassa on pudonnut kuten pommi teollisuuspiireihin ympäri Canadaa».

Näin kerrotaan Hamiltonista, Ont., saapuneessa sanomalehtiuutisessa. Hamiltonissa on suuria terästehtaita, joissa työläiset ovat yhtä kurjalla kannalla kuin mitä ilmenee hallituksen raportista Nova Scotiassa valitsevista työsuhteista. Vaikka komissionin raportti puhuukin kaunistellen niistä syistä, mitkä pakottivat terästyöläiset turvautumaan lakkotaisteluun viime kesänä, annetaan siinä kuitenkin tietää, että työpäivät ovat mahdottoman pitkät, palkat kurjat ja työläisten olot muutenkin sietämättömät, jotka komissioninkin mielestä kaipaavat korjaamista.

Silloin kun virallisissa raporteissa annetaan näinkin suosiollisia lausuntoja työläisten liikehtimisten syistä kuin mitä Nova Scotian työsuhteita tutkimassa olleen komissionin raportissa sanotaan, saavat luokkatietoisemmatkin työläiset ikäänkuin uutta varmuutta ja rohkeutta toiminhalleen. Tiedottomiin työläisiin, jotka eivät vielä ole tottuneet luottamaan omaan voimaansa, porvarillisista piireistä annetut työläisiä puoltavat lausunnot synnyttävät tavallisesti sellaisen mielialan, ikäänkuin vain siltä taholta voitaisiin jotain vaikuttavaa työläisten olojen parantamiseksi sanoa. Kokemus on kuitenkin osottanut, että parhaimmatkin porvarillisten tutkimusten tulokset työolojen korjaamiseen nähden ovat jääneet kuolleiksi kirjaimiksi, elleivät työläiset itse kykene käyttämään hyväkseen tutkimuksissa tehtyjä paljastuksia ja elleivät työläiset omalla toiminnallaan kykene osottamaan ja painostamaan, että heidän olonsa eivät ainoastaan kaipaa korjaamista, vaan että korjauksesta on myöskin tehtävä totta.

Norjan suurlakon syyt

Pieni Norja rusahtelee työnjättiläisen voimakkaista rynnistyksistä. Kymmenet tuhannet työläiset useilla eri teollisuusaloilla ovat olleet pakotetut tarttumaan lakkotaistelun kalpaan.

Lähimpänä syynä tilanteen kärjistymiseen näin valtavaksi lakkotaisteluksi on ollut työnantajain vaatimus, että ammattijärjestön olisi talletettava jokaista työsopimuksen tehneen järjestön jäsentä kohden 50—100 kruunua, eli yhteensä 5—10 miljoonaa kruunua takauksena, jotta työnantajat saisivat näistä varoista täyden korvauksen kaikesta siitä vahingosta, mitä heille vastaisuudessa mahdollisesti koituu n.k. «laittomien» lakkojen kautta, eli siis sellaisissa tapauksissa, jolloin työnantajat ryhtyvät syyttämään työläisiä työsopimuksen rikkomiesta. Ammattiliitto on asettunut vastustamaan jyrkästi moista orjakontrahtia. Unioiden taholta on kyllä myönnetty, että sikäli kun työsopimuksia solmitaan, tulevat työläiset myöskin asiallisissa suhteissa huolehtimaan niiden noudattamisesta, mutta minkäänlaisia takausrahastoja eivät uniot tule sitä varten perustamaan.

Kun työnantajat pitivät kiinni tästä näin tavattoman julkeasta vaatimuksestaan, jolla itse asiassa tahdottiin johdattaa koko järjestynyt työväestö perikatoon, ei työläisilläkään ollut muuta keinoa kuin turvautua lakkotaisteluun, varsinkin kun työnantajain järjestö oli jo julistanut työsulun vaatimustensa voimaansaattamiseksi.

Norjan tapaus antaa elävän esimerkin kuinka odottomattomista syistä työväestö voi joutua taistelemaan järjestyneen voimansa oikeuksien puolesta.

Ranskan velkataakka

Sen johdosta, että Ranskan hallitus on myöntänyt Pikku-Ententen valloille suuria lainoja sotavarustusten hankkimista varten, tiedusteltiin äskettäin Yhdysvaltain senaatissa, mihin määrään Ranskan sotavelat Yhdysvalloille nousevat. Annetusta vastauksesta kävi selville, ettei Ranska ole vielä maksanut penniäkään sotaveloistaan tai niiden koroista Yhdysvalloille. Suoranainen rahavelka oli alkuaan 2,900 milj. dollaria, johon tulee lisäksi 650 milj. dollaria maksamattonta korkoa. Lisäksi on Ranskan maksettava amerikalaisten sodan päätyttyä Ranskaan jättämistä sotatarpeita ja elintarvevarastoista yhteensä 407 milj. dollaria, joten koko velka tekee 3,990 milj. dollaria eli noin 160 miljaardia Suomen markkaa.

Englannin kauppakamarin yleisneuvoston hallitukselle jättämän esityksen mukaan on Ranskan, Italian y.m. muiden maiden valtiovelat Englannille 1,130 milj. puntaa. Mainitussa kirjelmässä huomautetaan, että tämän velan seisominen aiheuttaa maalle huomattavia vaikeuksia koroittaen veroja ja aiheuttaen rahanpuutetta, jonka vuoksi olisi syytä vaatia päävelallisia, Ranskaa ja Italiaa maksamaan velkansa Englannille.

— Käsiteollisuus ei halunnut antaa tietä koneteollisuudelle sovinnolla. Suurteollisuus sysäsi käsiteollisuuden syrjään. Kapitalistinen suurteollisuus ei halua antaa tietä kommunismille seuraavana yhteiskunnan kehitystehtävänä. Työväenluokan on seurattava historian esimerkkiä tien raivauksessa.

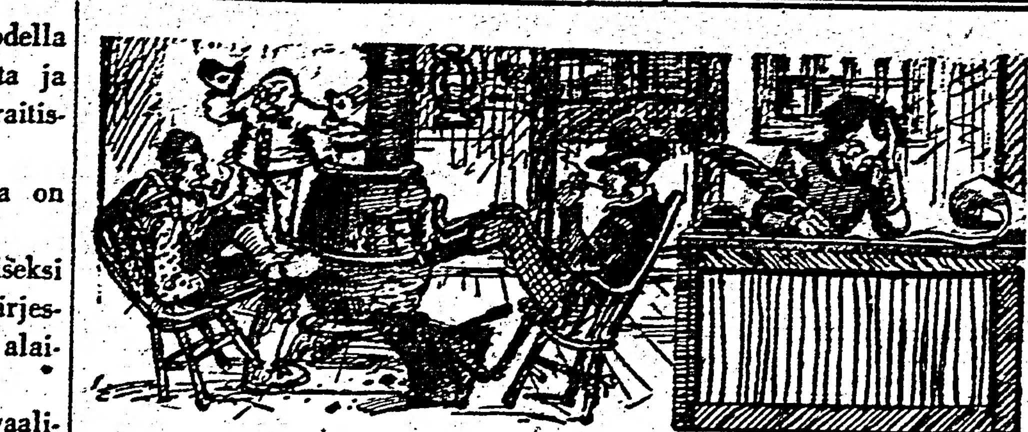

Juttutuvan toilauksia

Selvä kanta haalitoiminnassa

Sääko Kortti numero 1,015,001 taas puheenvuoron. No antakaas sitten mun tuoda julki selvä kanta haalitoiminnasta. Niinkuin tiedetään, ovat meikäläiset työmaatoiminnan kannalla olevat ja paartilaiset haalitoiminnasta jyrkästi eri mieltä. Se jo selviää siitäkin, että paartilaisilla on omat haalinsa ja meillä ei ole muuta kuin mitä on sattunut muutamilla paikkakunnilla suomalaisten sosialistien biltaamia haaleja meidän käsiimme tavalla taikka toisella joutumaan.

Meidän kantamme haalitoiminnassa on selvä, niinkuin nyt esimerkiksi seuraavasta uutisesta selviää:

«New Yorkin I. W. W:n jäsenten keskustelukokouksessa helmik. 28 p:nä oli keskustelun alaisena haalitoiminta, siten, että onko siitä hyötyä I. W. W:n toiminnalle.

Asiasta käytettiin useampia viiden minutin puheenvuoroja, joissa kaikissa ilmeni suunnilleen samanlainen ajatus. Haalitoimintaa siinä muodossa, kun se esiintyy suomalaisten poliittisten ainesten keskuudessa, yleisesti vastustettiin.»

Me siis ensiksikin vihaamme ja noidumme kaikki haalit alimmaiseen kattilaan. Ja niinkuin koko maailma tietää, jos me kerran jotakin sanomme, niin sille löytää aina todistuksia todellisesta elämästä. Tämä selviää teille heti, kun pistän tähän muutamia leikkauksia meikäläisten suhtautumisesta haalitoimintaan eri paikkakunnilla, jotka leikkaukset on otettu maailman ainoasta työmaalehdestä, Industrialistista.

Siis kuulkaa ja kätkekää:

«Seattlen ukkomiesten hommasta alkaa Clubin haalilla, sunnuntaina maaliskuun 9 päivänä hauskimmista hauskin illatsu. Ohjelmaa on ja hulinaa jos mistä sortista. Bändi puhaltaa ja ohjelman jälkeen ukkomiehen hanurin säveleet saa kantapäät irti lattiasta.»

Hibbing, Minn:—

«Minuahan pyydettiin vähän puhvaamaan niistä ensi pyhän iltamista, jotka pidetään niin sanottujen vanhempain ihmisten toimesta, tai kuinka sanoisin, ukkojen ja akkain yhteisestä toimesta. Niistä kuulemma tulee oikein suuremmoiset.»

Warren, Ohio:—

«Industrialistin kannatusrengas toimeenpanee iltamat maaliskuun 1 päivä. Haalikin on jo vuokrattu. Ilmotan näin ajoissa, että voitte laittaa asiat siihen kuntoon, että voitte saapua haalille.»

Kinney Minn:—

«Sanon muutaman sanan haalitoiminnasta, koska siitä ei kukaan mainitse lehdessä mitään. Meillä täällä on ollut haalitoiminta vilkkaassa käynnissä siitä asti, kun haali päätettiin muuttaa Kinneyn kaupunkiin. Tässä muuttohommassa onkin jo päästy niin pitkälle, että on saatu tila haalille valtakadun varrelta ja muuttajat ovat myös jo tiedossa. Jonkun viikon ottaa, ennenkuin voimme alkaa iltamia ja tansseja runnaamaan. Laiskana emme aijo olla tätäkään muuttoaikaa, sillä näyttelijöillä on kappale harjotuksen alla ja aikovat ottaa vielä toisenkin kappaleen.»

Aurora, Minn:—

«Vaikkakin työsuhteet ovat huonot, niin siitä huolimatta on toiminta ripeää suomalaisen haaliyhdistyksen keskuudessa. Ja tulee mainitä, että Auroran työväen näyttämöltä esitetään taas näytöskappalekin...»

Virginia, Minn:—

«Ensi sunnuntaina esitetään yksi hauskin laulunsekainen huvinäytelmä «Autuas Blasekopp» Soc. Oopperan näyttämöllä. Sitten seuraavana sunnuntaina panevat vaimoihmiset toimeen karkausvuosijuhlat hyvällä ja monipuolisella ohjelmalla. Näytösiltamaan on ovilippuja saatavana osuuskaupasta, kartan mukaan. Hinnat etukäteen ostettuina 50 senttiä. Ovella 60 senttiä.»

Port Arthur, Ont., Can.:—

«Aina vaan uutta. Sevanderi sanoi taas saaneen käsiinsä oikein mieltäkiinnittävän kappaleen, nimeltä «Lemmin Poika», joka tullaan esittämään yleisölle. Kappale on Kalevala-aiheinen. Ottakaa tämä nyt huomioonne, sillä sitä ei voida toista kertaa näytellä, sillä meillä ei ole oikeutta sitä näyttää useamman kuin yhden kerran. Katsokaa lähitulevaisuudessa ilmotusta Industrialistissa.»

Nämä nyt ovat vaan pikkuruikkuisia esimerkkejä näyttämään paartilaisille, mitenkä me haalitoimintaan suhtaudumme, kun olemme ensin paartilaisten rökittämisessä haalitoimintansa johdosta käyttäneet kaikki väkevimmät sanamme. Ja jos sitten sivumennen jonkun näytöskappaleen pistämmekin lavalle, niin ne kappaleet kuvaavat taistelua työmaalla. Niinkuin nyt tämä O.B.U:n haalilla näytelty Lemmin Poikakin. Ensiksikin sen on lahtarimaisteri Haarla aivan ansiotyökseen kirjottanut ja työtä kai siinä Kalevalan kyhäämisessäkin on kysytty. Ja maisteri Haarla kuuluu touhuavan ahkeraan uusien näytelmien värkkäämisessä, joissa Suomen lahtarien työt pääsisivät oikeuksiinsa. Ja kun se seattlelainen äijä vetää hanurillansa, niin tietäkää, että siinä pitää saapasvarren puhkua eri tavalla, ennenkuin se saa «jalat irti lattiasta». Mutta mitäs paartilaisten tansseissa. Siellähän sipsutellaan vaan milloin minkinlaisella lirutuksella.

Taitaa olla jo aikakin kaikki, mutta selväksipä se tuli jo tämä meidän haalitoimintammekin.

Kortti No. 1,015,001.

Ain' vaan sama

Neuvostokumouksen syntymäpäivänä Europa-muori oli tapansa mukaan huonolla tuulella.

— Tuska, vaiva vaivan päällä tuon kanssa, luikahteli se valtameren yli naapurilleen Amerikalle. — Kuusi vuotta jo ikää, tolkuttomalla, mutta se vain on ain' sama kuin ennenkin. Ei tsaarin velkoja, hävytön maksa, ei naftaa anna ja Saksallekin näyttää esimerkkiä. Hulluksi sen kanssa tulee jumal'auta!

— Oi, elä, hempukka, puhukaan, huokasi vastaan Amerika. Ymmärrän teidän tilanteenne, herttaisen täydellisesti ymmärrän.

Europa pihisi:

— Uuh-huh! Voisinpa, ruoja, kätösilläni olemattomaksi tehdä, mutta mistä siihen voimia saisin.

Ja kääntyen Neuvostohallituksen puoleen:

— Hyi-jyi, miten olet piikistynyt! Milloin mieleksesi tulemme? Vai tahdotko sinä, rosvo, minulta kaulan katkaista...?

Neuvostokumous siihen väsyneesti vastasi:

— No mitä te nyt, muoriseni. Olenhan aina sanonut, ja sanon tälläkin kertaa: mitään en halua niinkuin rauhaa.

— Oo! Etköhän vaan kekkaa?

— Koira kekatkoon! Luuletteko että tappelun herkkuna pidän? Eikö näe että armeijanikin olen supistanut. Kiertäkää vaan vaikka kaikki maailman ääret, niin rauhaa rakastavampaa ette mistään löydä.

Europa-muori iloissaan lorusi:

— Jo no tok. Mitä sitten kanssasi kursailen. Seisahda eteeni, rakastettava, että sulta pään saan pois napistaa.

Mutta neuvostokumous ei tähän suostunut, vaan vastaan pörhistyi:

— Ja koetaskin vaan koskea! Koetas koskea, niin toisella tavalla minä sinua kosken.

Ja Europa muori tuli jälleen huonolle tuulelle:

— Oletteko nähneet moista, kansaset? ulvoi se läheisille ja kaukaisille. Näettekö miten se pikistyy. Tuska vaiva mulla kanssaan... Kuus on jo vuotta ikää, tolkuttomalla, mutta luontoaan ei ole muuttanut. — No ja mitä sinä, rosvo, sitten! Päänikö haluaisit pois napistaa?

— Ah, mitä muoriseni puhutte, huikahutti Neuvostokumous? — Hupsuko minä pääväkilläni tekisin? Tolkulla puhelen: tahdon rauhaa.

— Etkö valehtele?

— Totta puhtainta paksen. Minähän olen armeijanikin supistanut ja moniin poliittisiin myönnytyksiin ryhtynyt.

— No jo no tok. Ja minä pöhkö kun sen kanssa kursailen... He-pä, tules tänne, niin pään sulta pois napistan.

Neuvostokumous taas vastaan pörhistyi:

— Mitä-ä? Koetappas koskea, niin et tervettä päivää näe!

Ja jälleen Europa-muori kadotti sielunsa tasapainon:

— Näittekö, rakkaat? Kuinka se taas piikistyy! Näättekö rosvoa? Päätäni se kärkkyilee.

Ja huitoi avuttomana käsiään:

— Kas tuollainen se on koko kuuden vuoden ajan ollut. Velkoja ei maksa eikä anteeksi pyydä... Et sen kanssa sovinnon päivää kurkistele. Ihan vaikka jo pitkäksesi paneu ja kuolemaa vuota. — Punainen Karj.

Kummituisia metsäkämpällä

Minäkin otan asiakseni pakista vähän täällä juttutuvassa. Ja mulla on asiaakin kun olen nähnyt liikkuvan kummituisia täällä meidän kämpällä, vaikka kyllä väitetään, ettei tässä maassa ole kummituisia ollenkaan. Minä nyt olen kuitenkin sellaisia nähnyt näillä perukoilla. Meitä on tässä kämpällä vain viisi miestä ja meille tuli sitten «Suusta» yksi misis keittäjäksi. Mutta sitten eräänä iltana sattui sellainen ihme, että meidän keittäjä hävisi kello yhdeksän jälkeen. Ja minä kun olen tässä vanhempana miehenä, niin rupesin keittäjää haeskelemaan. Arvelin, että hän on voinut mennä vaikka metsään, kun ei ole tottunut kämpillä olemaan. Minä haeskelin häntä hevostallista ja pistäydyinpä mukavuuslaitoksessakin, mutta sauna jäi katsomatta, sillä sieltä oli juuri tultu kylpemästä, enkä luullut siellä ketään enään olevan. Mutta keittäjälle olikin käynyt niin hullusti, että hän oli joutunut kummituksien käsiin ja ne pitivät häntä koko yön siellä. En tiedä miksikä sitä kummitusta tässä maassa nimitetään. Vanhassa maassa minun kotipaikallani tällaisia kummituksia sanottiin «saunapainajaiseksi». Mutta sitten kun kummitus oli lähtenyt liikkeelle, niin sillä oli aivan niinkuin ihmisen jälet ja vielä suurenpuoleiset. Olisi sopiva tietää onko muilla kämpillä nähty tällaisia kummituksia. Minä luulen, etteivät ne uskalla isommille kämpille mennä. Jos tällaisia kummituksia rupeaa täällä useammin liikkumaan, niin täytynee kai minunkin, vaikka olenkin kämpän vanhimpia miehiä, muuttaa pois, taikka sitten hankkia jonkunlaista vastamyrkkyä. Kamalaa se vaan on, jos pitää kummituksia tai vaikkapa vaan niiden jälkiäkin ruveta useammin näkemään.

M. V.

Sappa ja koti

Vaikka tämä juttutupamme lieneekin pyhitetty paremmin jokapäiväisempien asioiden pohtimiselle, niin kai lienee sentään sallittua, vaikka joskus ripottelee keskustelujen väliin vähän vakavampiakin asioita, kuten esimerkiksi tässä tapauksessa taloustiedettä ja lakioppia, eli juritiikkaa. Allekirjottanut on nimittäin ankarien tutkimusten kautta tehnyt sen havainnon, että nykyaikaisessa tuotannollisessa elämässä ollaan nopeasti kulkemassa keskiaikaiseen käsityöaikaan, eli mestarikauteen, jolloin käsityötä harjottavan mestarin koti oli samalla hänen työpajansa ja siis koti ja työmaa kuuluivat erottamattomasti yhteen. Me olemme tämän jälkeen eläneet ajassa suuren harppauksen eteenpäin, jolloin, kuten taloushistoria osottaa, eivät ainoastaan sällit, vaan vieläpä mestaritkin ovat kerääntyneet yksiin suuriin työpajoihin ja koti on jäänyt toimittamaan vaan tavallisen kodin virkaa. Mutta niinkuin sanottu, nykyään ollaan taas kulkemassa, varsinkin sellaisissa edistyksen eturivin maissa kuin Yhdysvalloissa ja Canadassa, nopeasti sellaista aikakautta kohti, jolloin koti muuttuu taas tuotannolliseksi laitokseksi, työpajaksi eli sapaksi. Ja olenpa varma, että monet nykyajan ihmisistä, jotka luulevat huushollaavansa kotona, toimittavatkin vaatimattomat kotiaskareensa itse asiassa sapassa, vaikkei sitä sattuisi itse tietämäänkään, kun nimittäin ei tunne taloustiedettä eikä ole myöskään lainopillisissa asioissa saanut silmiänsä auki.

No, kysymys on siis yksinkertaisesti siitä, milloin on koti kotina ja milloin se on sappa. Joku taitaa pitää itseään niin viisaana, että luulee voivansa vetää heti aivan suoralla kädellä rajan kodin ja sapan välille. Mutta erehdys, suuri erehdys. Kuullaanpas pikkuisen mitä asiantuntijat näistä asioista sanovat.

Tuomari Faris St. Lousissa eräässä oikeusjutussa antamassaan tuomiossaan sanoo ja selittää, että «koti lakkaa olemasta koti niin pian kuin sinne asetetaan viinapannu ja muuttuu sapaksi.»

Kieltolakivirkailijat olivat tunkeutuneet erään Nick Kota nimisen miehen asuntoon sillä tuloksella, että sieltä löydettiin hoombruuta ja asianmukaiset keittovehkeet. Nicki puolusteli oikeudessa itseään sillä, että kieltolakiagenteilla ei ollut mitään oikeutta tunkeutua hänen kotiinsa.

Niinkuin ei olisi ollutkaan, jos Nickin asuinpaikka olisi todellakin ollut koti. Mutta tuomari selitti, että Nickin koti olikin sappa. Ja varmuuden vuoksi tuomioistuimella istuva äijä otti Websterin sanakirjan, selasi sieltä esille sanan sappa (shop) ja siitä selitettiin, että sappa on «teollisuus- tai korjauspaikka, paikka, missä harjotetaan jonkunlaista teollisuutta.»

Ja Amerikan kieltolaissa taas säädetään, että viranomaisilla on oikeus tunkeutua sellaisiin paikkoihin, «joita käytetään liiketarkotuksiin, sellaisina kuin sappa, stoori, saluuna, ravintola, hotelli tai boorditalo.»

Nickiriepukin luuli asuvansa kotonaan, mutta sattuikin asumaan sapassa, asui itse työmaalla, kuten lain puustavi todisti. Ilmankos kun meillekin niin usein muistutetaan, että se onkin työmaa, joka jotakin on, eikä mikään muu.

Mutta sekasin ne ovat vielä nämä sappa- ja kotiasiat meillä täällä Canadassa.

Kaappoo.

Valtioaatteen paljastaminen

Vanhan valtiovallan hajoittaminen ja sen tilalle uuden, todellisesti demokraattisen asettaminen on tarkalleen kuvattu «Kansalaissota Ranskassa» kolmannessa osassa. Mutta lyhyt pysähtyminen vielä kerran tuon vaihtamisen muutamiin piirteisiin oli välttämätöntä siksi, että juuri Saksassa taikauskoinen usko valtioon on siirtynyt filosofiasta porvariston, jopa usean työläisenkin yleiseen tietoisuuteen. Filosofien oppien mukaan on valtio «aatteen toteuttamista» tahi filosofiselle kielelle käännettynä, jumalan valtakunta maan päällä, valtio sellainen ala, jolla toteutetaan tai on toteutettava ikuinen totuus ja oikeudenmukaisuus. Ja tästä johtuu taikauskoinen kunnioitus valtioon — kunnioitus, joka sitä helpommin juurtuu, kun ihmiset lapsuudesta saakka tottuvat ajattelemaan, että koko yhteiskunnalle yhteiset asiat ja harrastukset eivät muka voisi tulla muulla tavalla toteutetuiksi ja suojelluiksi kuin entiseen tapaan, s.o. kun valtion ja sen tuloatuottavilla toimilla palkitsemien virkamiesten kautta. Ihmiset kuvittelevat ottavansa tavattoman askeleen eteen päin kun he lakkaavat uskomasta perinnölliseen monarkiaan ja tulevat demokratisen tasavallan kannattajiksi. Todellisuudessa ei valtio ole mitään muuta kuin koneisto, jolla yksi luokka sortaa toista, eikä demokraatisessa tasavallassa yhtään vähemmän kuin monarkistisissakaan. Parhaimmassakin tapauksessa on valtio paha, joka perinnön kautta joutuu köyhälistölle, joka on saavuttanut voiton taistelussa luokkaherruudesta; voiton saavuttanut köyhälistö samoin kuin Kommuunikin, tulee pakotetuksi viipymättä poistamaan tuon pahan pahimmat puolet siksi kunnes uusissa, vapaissa yhteiskunnallisissa oloissa kasvanut polvi osoittautuu kykeneväksi heittämään syrjään koko valtiollisuuden romun.» — Engels.

Canadaan tulleiden suomalaisten pääsy Yhdysvaltoihin

Canadaan saapuneiden suomalaisten siirtolaisten pääsymahdollisuuksista Yhdysvaltoihin kirjottaa Montrealissa oleva Suomen konsuli Mr. Akseli Rauanheimo m.m. seuraavaa:

Sangen moni siirtolainen tulee Canadaan siinä mielessä, että täältä on helpompi pyrkiä Yhdysvaltoihin. Siinä he tekevät suuren erehdyksen. Ensiksikin on sellainen määräys olemassa, että siirtolaisen täytyy olla vähintäin yksi vuosi Canadassa ennenkuin voi pyrkiä Yhdysvaltoihin. Amerikan siirtolaisviranomaiset ovat tämän määräyksen noudattamisessa hyvin tarkkoja eivätkä laske tällaisia Yhdysvaltoihin pääsemiseksi.

Toiseksi riippuu Yhdysvaltoihin pääsy Canadasta myös siitä onko

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 37:-

Dollarista

Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

kansallisuuden sallittu määrä, kvota, täysi tai ei. Nykyään siis, vaikka suomalainen siirtolainen olisikin ollut yhden vuoden Canadassa, ei hän pääse Amerikaan, kun kvota on ensi heinäkuuhun täytetty. Ja millaiseksi tulee asetus heinäkuun 1 päivästä lähtien, sitä ei kukaan tiedä, kun asia on vasta kongressissa käsiteltävänä. Jos laki tulee sellainen, että Amerikaan pääsee siirtolaisia vain 2 pros. siitä, mitä kutakin kansallisuutta oli maassa vuonna 1890, tulisi tämän mukaan suomalaisia ensi tilivuoden aikana pääsemään korkeintaan noin neljäs osa siitä mitä nykyään, siis jonkun verran alle yhden tuhannen. Näyttää vielä siltä, että tulee määräys, jonka mukaan vain kunkin siirtolaisen kotimaassa (siis suomalaisten Suomessa) Amerikan viranomainen on oikeutettu pääsyluvan antamaan. Ellei Canadassa olevia Amerikan konsuleita oikeuteta myös täältä pyrkivien, muualta kotoisin olevien siirtolaisten passeja leimaamaan, silloin ei yksikään Canadaan tullut suomalainen pääsisi Yhdysvaltoihin muuten kuin Suomen kautta.

Siirtolainen, joka menee luvatta rajan yli, joutuu vastaamaan oikeudessa, kun kiinni saadaan. Parhaillaan on suomalaisia joukko vankiloissa Yhdysvalloissa tästä rikoksesta. Yleinen ratkaisu on se, että kiinni saatu rikollinen lähetetään takaisin kotimaahansa. Monta on palautettu Canadan kautta Suomeen eikä heillä ole enää uudelleen laillistakaan tietä pyrkimistä Amerikaan, sillä lupaa ei saa. Tässä eivät voi auttaa Suomen, eivät myöskään Canadan viranomaiset, sillä Amerika luonnollisesti ei suvaitse, että vieraat sekaantuvat sen asioihin. On syytä ottaa huomioon se, että vaikkapa siirtolainen salaa onnistuisikin pujahtamaan rajan yli, ei hän silti ole turvassa. Hänet voidaan lähettää takaisin viiden vuoden kuluessa siitä kun hän on luvatta maahan tullut.

Usein kysyvät Amerikassa olevat suomalaiset eivätkö Canadaan tulleet suomalaiset saa edes käyntilupia pistäytyäkseen lyhyeksi ajaksi vierailulle Yhdysvaltain puolelle. Kokemus on osottanut, että tällaisia käyntilupia saadaan vain harvinaisissa poikkeustapauksissa silloin kun Amerikan viranomaiset Canadassa saavat varmuuden siitä, että henkilö tulee todella takaisin. Myös on muutamia erikoisia tapauksia, jolloin Canadaan tullut voi päästä Yhdysvaltoihin, esim., jos hän kuuluu ulkovallan hallituksen palveluksessa olevaan perheeseen, on turisti, liike- tai opintomatkalla (sitä varten täytyy olla selvät paperti), menee palvelijana amerikalaisen mukana tai kuuluu muutamiin tarkoin määrättyihin ammattiluokkiin.

KIERTÄVÄN TIELTÄ.

Buda-nimiselle paikalle saavuttuani, johon oli aikomukseni mennä ja joka on C. P. rautatien varrella, ohjasin kulkuni ensimäiseksi Greer komppanian kämpälle, joka oli viisi mailia itäpohjoiseen edellämainitusta paikasta. Saavuttuani puoli seitsemän illalla kämppään, niin miehet kysyivät, että josko olen syönyt ja kun saivat kuulla, että en ollut, niin käskivät käydä purasemassa, jota käskyä noudatinkin. Tulin syötyäni kämppään, aukasin kirjalaukkuni ja kehotin miehiä kirjanostoon, vaan kehotuksiini he eivät panneet sen enempi huomiota muuta kuin kävivät katsomassa ja vetäytyivät syrjään. Ainoastaan yksi mies osti pari tieteellistä kirjaa, sillä hänellä näytti olevan halu enempi tutustua työväenliikkeen pyrintöihin, jota tutustumista sillä kämpällä olijat kyllä kaikki tarvitsivat, kun eivät kerta uskaltaneet tulla minun kirjalaukkuni luo. Kun minä panin laukkuni kiinni ja koetin heitä lähestyä puheilla, niin huomasin, että heillä oli vaan kiireempi keskustelu vanhanmaan asioista kuin että olisivat antautuneet keskusteluun tämän maan oloista. Yksi oli juuri saanut kirjeen Suomesta ja kaikilla oli vain halu kuulla mitä tietoja nyt vapaasta Suomesta kuuluu, vaan kun ne eivät olleet mitään huvittavia, niin jo yksi joukosta kerkisi sanomaan, että kun hän kirjottaa, niin sanoo kirjeessään, että ei ole mitään hätää täällä, vaikka velkamiehet katolla tanssii, niin nisu on syötävänä joka päivä, josta pääsin huomaamaan, että miehet olivat hyvin tyytyväisiä oloihinsa. Tyytyväisiä sittenkin vaikka aamulla ajetaan ylös jo neljältä ja viideltä on jo kuumiesten lähdettävä ulos ja illalla seitsemän kahdeksan, ja kuulimpa miesten sanovan, että vasta yhdeksän aikanakin pääsee joskus kämppään, niin että kyllä siinä jo päivää riittää yhden vuorokauden osalle.

Suuntasin sitten matkani toiselle kämpälle, jota kutsuttiin Alajärven Matin kämpäksi, jossa oli 20 miestä, enin osa suomalaisia. Kuitenkin kaupat sujuivat koko huonosti. En tiedä oliko syynä, kun lupailivat pian lähteä kaupunkiin, vai sekö kun valittelivat, että ei ole rahaa. Kuulin sitten isännältä aamulla, että viikko aikaa sitten oli käynyt joku kellokauppias West Fort Williamista onnenpöytänsä kanssa viekottelemassa neljäkymmentä dollaria pois miehiltä. Onnenpöydässä oli ollut yksi 3 dollarin kello ja joku muu pieni esine. Tästä tietenkin pääsee siihen johtopäätökseen, että kun on joku narripeli käynnissä, niin silloin ollaan valmiit antamaan vaikka viimeiset sentit, vaan jos tarjoaa kirjallisuutta, jossa selvitellään luokkapuolueiden suhtautumista toisiinsa, niin silloin ei ole enään rahaa.

Kierrettyäni Finmarkin ja Sunshinen perukat, tulin Rowan perukalle, joka on pieni farmi- eli viljelysseutu, jossa suomalaisten keskuudessa on kaksi toisistaan eroavaa mielipidettä. Joku ehkä kysyy, että mitkä ne ovat? Heidän mielipiteensä eroavat siinä, että kummanko periaatteet ja taistelutavat ovat paremmat IWW:n eli WP:n vallankumouksen saavuttamiseksi ja työläisten voittoon viemiseksi, sillä joku heistä on tullut huomaamaan, että ei maksa kuulua järjestöön, mistä ei heillä ole mitään hyötyä kun kerran IWW:n säännöissä on, että siihen on mahdollisuus ainoastaan teollisuustyöläisten kuulua, niin siinä tapauksessa humsteetari, kannonmunittaja eli pienviljelijä, miksi häntä kukin nimittää, on siihen kelpaamaton ja kuitenkin hän on vielä yhtäläisesti kapitalistiluokan riistettävänä kuin teollisuudessa olevakin.

Toiset nimittävät itseänsä täysiksi proletaareiksi, vaikka minun mieleeni pisti aivan toinen ajatus. Kysyn teiltä itseltänne mitä te ajattelisitte minun kohdallani, kun menee huoneeseen sisälle, missä on niin komeasti seinällä rinnakkain eli yhdessä Industrialisti ja Canadan Uutiset. Jos kerta ihminen yhtään ajattelee niinkuin työläisen tulee, eli tulisi ajatella, niin ei missään nimessä hän niin kovasti toista työväenpuoluetta tuomitse, että ei sen puolueen lehteäkään voi enään nähdä eli tilata, joka vähän erkanee taistelutavoista, vaan sen tilalle tilaa täyden porvarilehden, joka sotii kaikella voimallaan ja käytettävänä olevilla keinoillaan WP:ta ja OBU:ta niinkuin IWW:täkin vastaan. Eikö meidän yhteinen vihollisemme ole kapitalistiluokka, jota vastaan kannattaa sotia, eikä toiset työväenjärjestöt toisiaan vastaan.

Kiertävä.

Ft. Williamin uutisia

Hommissa sitä toki täälläkin ollaan. Joksikin joka iltahan nuo tulet tuikkivat meidänkin Pirtin akkunoista. Eilen illalla näyteltiin «Valapatto» ja haalilla ilmoitustaulussa näkyi useiden kappaleiden nimiä, joita on tulossa. Erittäin otti silmääni Kiven «Seitsemän Veljestä». Sehän on yksi niitä kappaleita, joka ei koskaan tule vanhaksi. En minä tahdo tässä ruveta puhvaamaan mitään, sillä en ole mikään alkusoitto enkä liioin peräkaneetti. Kehukoot itse tuotteitaan.

On meillä orkesterikin omista koplista koottu ja siitä tykkää muutkin, eikä vaan me suomalaiset. Minä itse kuulin kun yksi Päti sanoi tytölleen, jotta «puri kut».

Lauluseura on myös, mutta en tohdi sitä mennä williamilaiseksi sanomaan, sillä Koski Jäkki on arthurilainen mies ja niin ne taitaa olla enin osa laulajistakin, mutta on siinä osa pirttiläisiäkin, jotta tulee siitä vähän kunniaa meidänkin osalle. Oli miten oli, molemmissa kylissä he ainakin laulaa tarpeen vaatiessa ja sitäpä minä vain alkuaan meinasin sanoakin.

Jotakin kai niillä lapsillakin on tekeillä, koska minunkin pojallani ja tytölläni on osat lasten näytelmiin. Onhan ne lasten osastot olleet täällä virkeäsäkin toimessa toisinaan, vaikka se on kyllä hermoston päälle käypää työtä ja siksi kai lienee lamaantunut, mutta jos taas yritettäisiin, ehkäpä hyvinkin ottaisi ja lähtisi.

Muista sapatinpäivää, että sen pyhittäisit. Tätä asianhaaraa silmällä pitäen olemme koettaneet niin toimittaa, että jokaisena sunnuntaina olisi tilaisuutta tulla Pirttilemme niinkuin kotiinsa, jokaisen, jota henki kutsuu. Siellä on pyhisin joko perheiltama, vapaailtama ja jos ei muuta niin työkokous. Näihin kaikkiin on vieraalle ovet auki, jos kerran meidän miesi oot ja «kanssamme tahdot samaa herraa palvella, tule meille ja paina puuta niinkuin kotonasi». Minä en osaa käyttää mitään tupa-agitaattorin liipattua kieltä. Tämä on vaan arkipäiväisen hakoniskan haastelua, jätkän korutonta kieltä, jota toinen jätkä ymmärtää. Tule veljeni sakkiin, sillä yhteisessä ojassahan tässä ollaan.

«Suomalainen ampunut poliisin», näin kertoi Williamin englanninkielinen lehti kolmen tuuman korkuisilla puustavilla, sitte vasta jälkeen hiljaa kuiskasi, ettei se ollut kuin raivohulluksi tullut slovakialainen. Ei tietänyt sanoa onko täällä punaisia tutkijakomiteoita slovakialaisilla. Paha asia kun ei meidän valkoiset osaa slovaa, jotta saisivat selvän ja ilmoittaisivat herroille. Muuten niin se hullu, Tomack nimeltä, pakeni metsään, josta poliisit pari viikkoa etsittyään hänet jäätyneenä möhkäleenä löysivät, kuula pääkallossa. Luultavasti oli onneton ampunut itsensä.

Tämän kuun puolivälissähän se kuuluu C. P. rautatieyhtiö rupeavan suurentamaan jaardiaan täällä Williamin ja Arthurin välillä. Tulee kuulemma tehtäväksi kaksi uutta siltaa ja kaikenlaisien rakennuksien tekoa ja korjausta. Uusia sivuratoja tulee tehtäväksi jonkun verran. Uudet sadan paunan ratakiskot tulee tänä kesänä myös pantavaksi entisten 80 paunaisten tilalle. Ignäsistä Fort Williamiin asti, eli noin 150 mailia.

Kaksi ikivanhaa viljasäiliötä on nyt taas otettu käytäntöön täällä oltuaan ne tyhjänä useita vuosia, mutta nyt ei ole tilaa enään missään muualla ja niihin sopii 2½ milj. bushelia jyviä. Kielinen lehti sanoi sitä erittäin jaloksi teoksi omistajain puolelta, sitä varten että siinä sai 25 miestä työtä.

Jumalisten akkain tansseista meinasin kirjottaa kun ne niistä itse niin pauhaa, mutta kun kävin katsomassa yksissä, niin näin etteihän mokomat hypyt mitään meinaa, eihän ne ole sen musteen arvoisia, jolla niistä kirjoittaisi, olkoot rauhassa.

Haaraltti Hakoniska.

Toronton uutisia

Kokousasioita. Työläispuolueen suomalaisen osaston kokouksessa maaliskuun 2 päivä hyväksyttiin osaston jäseniksi seuraavat hiljan Suomesta tulleet toverit: Feedrika Nurminen, Helvi Heikkilä, K. R. Heikkilä, F. W. Heikkinen, August Kolkka, John N. Lehtinen, Antti Rissanen, Jussi Lehtelä, Martti J. A. Nyberg, Elli Nyberg, Pekka Honkanen, Victor Coffer, Henrika ja L. S. Helminen, H. Heikkilä, Walter Lingvist, Juho Lappalainen, Juho Mäkelä, E. ja Lenni Berghall. Edelläolevat hyväksyttiin osastoon täysillä oikeuksilla ja väliaikaisella toveriluotolla Väinö Mahlamäki ja Urho Pykälä, edellämainitut 22 yhtynyttä toveria lausuttiin tervetulleeksi Suomalaisen Järjestön kautta Canadan Työläispuolueeseen. Osastoon yhtyneille tovereille tov. Pirttinen selosti heillä edessä olevaa vaikeaa tilannetta, joka on kaikilla, jotka tulevat maahan maankieltä taitamattomina ja vaikeuksia lisää suuresti vallalla oleva työtön aika. Toivoi kuitenkin toverien kestävän eteen tulevat vaikeudet, kun kaiken toverillisen avun saa täällä pitemmän aikaa olleilta tovereilta. Kansainväliseen vappujuhlakomiteaan valittiin A. Keskinen ja E. Nyran, Sudburyn osaston voimisteluseuran kutsu lähettää heidän järjestämiinsä painikilpailuihin edustaja jätettiin osaston voimisteluseuran huoleksi. Tulevalle puolueen ja järjestön edustajakokoukselle osaston puolesta alustuksia laatimaan valittiin J. W. Ahlqvist, E. Pirttinen ja A. Kivi. Osaston puolesta päätettiin tehdä anomus Canadan Labor Partylle päästä osastona yhtymään siihen ja jos tulee pyyntö hyväksyttyä, päätettiin osaston puolesta lähettää Hamiltonissa pidettävään Canadan Työväenpuolueen kokoukseen edustajat kolme osaston puolesta ja yksi osaston naisjaostosta. Edustajiksi valittiin L. Johnson, A. T. Hill, A. Kivi ja Aino Grondahl.

Suomalaisten työttömäin kokouksen esityksestä, heidän muodostamaan avuntokomiteaan, johon he puolestaan jo oli valinneet viisi miestoveria, valittiin kokouksessa viisi naistoveria: Irene Lindala, Lyydi Anderson, Tilda Peltonen, Mimmi Johnson ja Kaisu Kinkelin. Komitean tulee jatkuvasti avustamaan vasta Suomesta tulleita tovereita työpaikkojen hankinnassa ja muissa kielellisissä vaikeuksissa, joissa kieltätaitamattomat toverit apua tarvitsevat.

Ilmoitettiin niille tovereille, jotka ovat työttömänä, eivätkä sen vuoksi voi maksaa jäsenveroaan, että pyytäisivät jäsenkirjurilta työttömyysmerkkejä, etteivät rahattomuuden tähden tule puolueesta pois jääneeksi, koska työttömyysmerkit vastaavat todellisien merkkien arvon niille, jotka niitä ovat pakoitetut käyttämään ja samoin ne toverit, jotka ovat muuttokortilla Suomen sosialistisesta liikkeestä, että esittäisivät korttinsa viivyttelemättä.

Kokousasioita. Suomalaisen seuran kokouksessa maaliskuun 2 päivä käsiteltiin seuraavat asiat: Johtokunnan puolesta ilmoitettiin kokoukselle, että tov. Airola, osastomme näytelmäseuran ja laulun johtaja ja vahtimestari, on sanonut itsensä irti toimestaan ja johtokunta on lopullisesti järjestänyt niin, että tov. Airola on vapaa toimestaan maaliskuun viimeisenä päivänä. Johtokunta on järjestänyt eri tehtävät väliaikaisesti eri henkilöille siksi kunnes saadaan toimeen vakituinen johtaja, tov. A. Korhonen lauluseuran johtajaksi, tov. Väinö Virta lasten orkesterin johtajaksi ja näytelmäseuran johtajan hankkimisesta esittää johtokunta, että näytelmäkomitea ja johtokunta yhteisen neuvottelun perusteella täyttää paikan. Kokous hyväksyi johtokunnan esitykset sellaisenaan.

Järjestysmiehiksi seuran toimeenpanemiin iltamiin ynnä muihin tilaisuuksiin valittiin Pekka Rinne ja Laaksonen.

Paikkakunnalla oleville järjestyneille työläisille, nais- ja miestovereille, jotka ovat työttömänä, ilmotettiin, että heillä on vapaa pääsy seuran toimeenpanemiin iltama- ja huvitilaisuuksiin.

Huomioonotettava iltama. Suomalaisen seuran huoneustolla pitää/iltaman suomalaiset työttömät ensi torstaina, maaliskuun 13 päivänä. Suuren osan illan ohjelmasta suorittaa vasta paikkakunnalle Suomesta tulleet toverit, ja koska he ovat koko iltaman järjestäjinä, tulee illan ohjelma olemaan epäilemättä erikoisempaa ja arvokasta ja iltamasta saadut varat luovutetaan avustuskomitealle, joka on valittu avustamaan Suomesta tulleita tovereita niiden menojen peittämiseksi, jotka komitealle tulee eri muodoissa, käytettäväksi, joten tämänkin tähden pitäisi jokaisen saapua iltamaan. Samalla rohkaisemme vasta maahan saapuneita tovereitamme osottamalla että olemme heitä turvaamassa ja tukemassa heidän yrityksissään. Ohjelman loputtua on vielä tanssiakin, joten sitä haluavatkin saavat osansa. — I—i.

Eri paikkakunnilta

WABIGIZIG, ONT.

Ennen ilmoitettujen lisäksi lahj. Karjalan ilmalaivarahastoon Wabigizig L. seuraavat toverit:

Wm. Petersonin työjoukkue vastat. John Virran haasteeseen 5 dollaria, haastaen Antton Tonttilan, Frood Mine, Ont. ja Onne Rossin työjoukkueen.

Nairn Centre, Ont. Wm. Petersonin työjoukkueesta ilman haastetta haastaa seuraavat henkilöt: Marie Johnson ilman haast. 1 dollarin, haastaa Marie Leppäsen, Copper Cliff, Ont., ilman haast. Tom Yrjölä 1 dollarin, haastaa Kalle Hakkisen ja Jaakko Jussilan Espanola, Ont., ilman haast. Eino Johnson 1 dollarin, haasta Paavo Sillan, Wabizig L. Ont. ja Verner Rossin Nairn Centre, Ont., ilman haast. John Johnson 1 dollarin, haastaa Jack Mäen Espanola, Ont. ja David Helin, Beaver Lake, Ont., ilman haastetta John Mäki 1 dollarin, haastaa Niilo Leppäsen Espanolasta, ja John Luopa Beaver Lakelta, ilm. haast. Pro!? Proletario 2 dollaria hastaa Ali Rauhalan Creighton Mine, Ont. ja nuor. K. Jalosen Beaver Lake, Ont. Yhteensä $12.00.

Toimeksi pannut Proletaariaasi.
Nairn Centre, Ont., L. B. 99 Canada.

BURRITT, ONT.

Täältä ei ole näkynyt taas pitkään aikaan mitään lehtemme palstoilla. Syynä siihen lienee, se, että Vapaudella ei ole erikoista kirjeenvaihtajaa paikkakunnallamme.

Haluaisin tässä julki tuoda mielipiteitä eräässä mielestäni tärkeässä asiassa. Kaikki tietävät sen tosiasian, että kun porvarille antaa dollarin, niin siitä jää hänelle aina joku määrä liikevoitoksi. Minun mielipiteeni on se, että jos työläiset kohoavat joukkonsa yhteen ja perustavat yhteisen kauppaliikkeen, niin voitaisiin ostaa tarvetavarat helpommalla ja saataisiin voitot omalle kaupalle. Tällainen liike olisi suuresta merkityksestä työläisille. Tällainen kauppa voitaisiin perustaa ja se samalla voisi myöskin toimia käsikädessä toisten järjestömme laitosten ja yhteisen liikkeemme kanssa. Olisi toivottavaa, että otettaisiin tämä asia harkittavaksi. Tästä hommasta olisi varmasti suuri hyöty työläisille. Sellaisen kaupan voisi perustaa itse kullekin paikkakunnalle ja niille voisi järjestää yhteisen pääkaupan, eli tukkuliikkeen jonnekin keskuspaikkaan. Tämän asian eteenpäin viemistä toivoen,

A. Huhta.

Timminsin pakinaa

Harvoin näkee paikkakunnaltamme uutisia, lukuunottamatta osaston kokousraportteja ja ilmotuksia. Kirjoittamista täältä olisi vaikka päiväkaupalla, kun vain olisi kykenevä henkilö. Minultakin tämä käy niinkuin ainakin ensikertalaiselta, mutta jos tämä julaistaan, niin voin koettaa toistekin.

Metsämiehille mieleenpantavaa. Te korven kaatajat, jotka saatte pakkasessa ja tuiskussa viettää talvenne, kaikkine kärsimyksineen, kun te sitten saavutte «rantoihin», niinkuin tavataan sanoa, niin pitääkö teidän, vai kuuluuko se metsämiehen tehtäviin, enempää kuin kenenkään työläisen, aikaa kuluttaakseen rypeä noissa ilettävissä ja pahalta löyhkäävissä kolratorpissa. Ei, ei se kuulu teille, ettehän salli toisten sanoa, että se on kämppäjätkä, eihän siltä osaa eikä saa enempi vaatiakaan. Vaan näyttäkää, että olette miehiä, miehiä, jotka pystytte kaatamaan kovaa korpea. Niin, ettekö silloin pystyisi kaatamaan tätä nykyistä ja mätää yhteiskuntajärjestelmää ja luomaan sen tilalle uutta ja parempaa. Ainakin niin luulen. Etenkin te, jotka olette hiljan Suomesta tulleet ja siellä saaneet kokea tästä nykyisestä järjestelmästä ja sen nurinkurisuudesta, niin teille se pitäisi olla hyvinkin tuoreessa muistissa. Siis älkää olko syrjästäkatsojia, vaan rintamaan joka mies ja erittäinkin nyt, kun teillä on oma ja alaanne kuuluva järjestö, nimittäin L. W. I. U. of C. eli Canadan puutavaratyöläisten järjestö, joka toimii kolmannen kansainvälisen periaatteilla ja ohjelmalla. Siis ei mikään vastavallankumouksellinen järjestö, kuten sitä on eräältä taholta syötetty, etenkin hiljan Suomesta tulleille henkilöille. Parhaiden saatte tietää tämän järjestön toiminnasta ja menettelytavoista, kun tilaatte Canadassa ilmestyvän «Vapaus»-lehden. Siinä on aina kirjotuksia, joista voi päästä parhaiden selville. Puutavaratyöläisten järjestöllä on kyllä omakin lehtensä, mutta englanninkieltä taitamattoman on siitä vaikea päästä selville, sillä lehti on englanninkielinen.

Pioneer Clubi. Onko kaikille selvillä, mikä on tämän niminen yhdistys. Se kai suomeksi on Tienraivaaja. Olisihan siihen ollut vähän sopivampikin nimi, joka olisi paremmin tarkotustaan vastaava, sillä sanottu yhdistys on kämplärien kopla. Suomalaisillakin on osansa tässä koplassa. No niin, missäs papu jos ei rokassa. Täytyyhän se jonkummoinen jäsenkortti olla taskussa, vaikka se tässä tapauksessa onkin kortti, joka oikeuttaa toisen omaisuuden ryöstöön.

Hoosianna. Kylläkai meistä jokainen muistaa mikä se on? Kulkiessani tässä erään rakennuksen ohi, kuului sisältä Hoosiannan veisuu. Ensin olin ilmeissäni, että olinkohan oikein järjilläni, kun keskellä kaupunkia kuulee tätä vanhaa ijankaikkista veisua. Höristin korviani, mutta ei se siitä muuttunut, samaa se vain oli. Uteliaisuudessani päätin poiketa sisään, kuulemaan paremmin ja ottamaan selkoa mitä tämä veisu oikein tarkottaa näin keskellä viikkoa ja eihän mitään uskonnollisia juhliakaan ole lähettyvillä, että sen puolesta kannattaisi veisua veisata. Niin astuin sisään ja aivan oikein, puutörppö oli nurkassa, sitä en varmasti tiedä oliko siellä törpössä Koskelon Jussi vai ei, mutta ääni oli Koskelon siitä olen varma. Siinähän se Jussi kakisteli Hoosiannaa kurkustaan, tovereiden hartain kasvoin sitä kuunnellessa. Jokunen lahtarikin oli joukossa ja kun kuuli tuon sydäntä särkevän valituksen, niin hypistelipä hattua päästään, mutta kun huone ei vähääkään näyttänyt kirkolta, niin kai ajatteli, että vaikka sävel onkin kirkollinen, niin on kuitenkin sopimattomassa paikassa esitetty ja antoi hatun olla päässään. Laulu loppui, mutta sen jälkeen alkoi talon isäntä esitellä, «eiköhän pojat koeteta, että kenelle tuo masiina, joka niin kauniisti veisaa, tässä loppujen lopuksi oikein kuuluu». Ja niin alettiin pukkaamaan reikään, toivossa, että kun viimeinen reikä on ponssattu, niin kone on minun. Mutta huomaatteko, mitä nämä tällaiset hommat ovat? Juuri niitä, jotka kiskovat viimeisetkin pennit pois työläisten taskuista. Ja samalla minulle selvisi, mikä oli Hoosiannan tarkotus, kun sitä niin keskellä viikkoa kakisteltiin. Ihmettelen vaan, että kirkkoveisullakin voi pisnestää.

Pari viinan myyjätärtä (kansalaisia) pantiin koppiin tässä pari päivää sitten. Mammat ovatkin rauhassa saaneet myydä velliänsä, mutta jopas tarttui. 300 dollaria saivat maksaa ennenkuin pääsivät vapaaksi. En minä viinan myymistä minään ihmeenä pidä, sillä täälläkin sitä myy miltei jokainen, mutta sitä henkilöä, joka menee heille avuksi eli turvaamaan ja mitäs se muuta on, kun menee ja panee rahat likoon, että mamma pääsee kopista pois. Vielä te pidätte itseänne järjestyneinä työläisinä, kun kannatatte moisia rötöksiä. — Setä.

Timminsin uutisia

Karjalan ilmalaivarahastoon lahjoittavat Timminsissä Ont. ennen ilmoitettujen lisäksi seuraavat toverit:

John Brandt, ilman haastetta 5 dollaria ja haastaa Ed. Perkiön ja P. Petersonin.

Naimi Junell, vast. miehensä haast. 1 dollarin, sekä haastaa Hilma Selenskin ja Ida Heikkisen.

J. Kallio, vast. J. Kuusiston haast. 1 doll. ja haastaa V. Prosin.

Hilma Selenski, vast. Naimi Junellin haast. 1 dollarin ja haastaa Mary Hulkon ja Mrs. Kanervon Schumacherista. Ida Heikkinen, vast. Naimi Junellin haast. 1 dollarin ja haastaa Hanna Tyniälän, Anna Virran ja Sandra Kallion, Sandra Kallio, vast. Ida Heikkisen haast. 1 dollarin ja haastaa Amalia Laineen.

J. Soronen, vast. J. Rintasen haast. 1 dollarin sekä haastaa E. Pajusen ja J. Kelan.

E. Pajunen, vast. J. Sorosen haasteeseen 1 dollarin ja haastaa K. V. Koskisen. J. Kela vast. myöskin J. Sorosen haast. 1 dollarin sekä haastaa Anni Mäen, M. Allen ilman haast. 1 dollarin ja haastaa C. Hillin ja L. Tannerin, Chas. Hill, vast. M. Allenin haast. 1 dollarin sekä haastaa O. Luoman ja Matti Laineen Schumacherista. O. Luoma vast. C. Hillin haast. 1 dollarin ja haastaa F. Jacobsonin ja J. Lehtisen.

YLEISÖLLE

Joku aika takaperin saapui osastollemme nimetön kirje Copper Cliffistä, jossa sanottiin, että heidän tietoonsa on tullut, että Timminsin Suom. Osastoon on hyväksytty jäseneksi kaksi valkoista joiden nimet ovat: **Jaakko Jouppila**, Seinäjoelta ja **Yrjö Tuomi**, Ilmajoelta, Vaasan läänistä. Ilmoitamme tuon kirjeen kirjottajalle ja muille Copper Cliffissä olijoille, ettei näitä yllämainittuja henkilöitä ole osastomme jäsenyydessä, eivätkä he ole pyrkineetkään. Yrjö Tuomi oli poikatalolla sisällä jonkun päivän, mutta sai sieltä hänenlaiselleen kuuluvan lähdön. Kirjeen kirjoittajalle huomautamme, että tuollaisen kirjeen alle olisit voinut hyvästi panna nimesikin. Ei siitä olisi mitään julkisuutta tehty. Kirjottaja selittää olevansa erimieltä meidän kanssamme työväenliikkeen periaatekysymyksissä, mutta lahtareihin suhtautumisissa samaa mieltä, että niistä on pysyttävä erillään. Tämä on paikallaan, mutta olkoon sanottu, että useasti noiden «erimieltä» olevien taholta tahallisesti halutaan leimata Suom. Järjestön osastot lahtarien kesyttäjiksi ja miksi milloinkin, tätä myyräntyötä tehdään vallankin niitten keskuudessa, jotka ovat hiljan Suomesta tulleet. Sillä on tarkotus myrkyttää heidän mielensä järjestöämme vastaan. Tämä on sanottu selostukseksi saadun kirjeen johdosta.

Myöskin meitä on pyydetty huomauttamaan työläistovereille, että näinä päivinä saapuu tai on jo saapunut tänne Ontarioon eräs Suomen punikkien telottaja **Matti Havanga** (Sara-Aho) virtailta, Vaasan L. Hänen rikoksensa Suomen työväenluokkaa vastaan on anteeksiantamaton. Missä tuo hurtta majaileekin, niin koetetaan karttaa häntä.

Toverillisesti
C. W. P. Timminsin Suom. Ag. komitea.

Suomesta Canadaan

Ruotsin-Amerikan Linja

perustaa ensimäisen suoranaisen matkustajaliikenteen Skandinavian maista Canadaan uudesta vuodesta alkaen hyvin tunnetuilla ja ajanmukaisilla höyrylaivoilla.

GÖTEBORGISTA SUORAAN HALIFAXIIN, CANADA
(ja sieltä New Yorkiin).

«STOCKHOLM» 26 p. maalisk., 7 p. toukokuuta.
«KUNGSHOLM» 10 p. huhtik., 17 p. toukok. 3 p. heinäk.

Täten tarjotaan Suomesta matkustaville siirtolaisille mukava, nopea ja suoranainen matka valtameren poikki Halifaxiin parhaimmilla junayhteyksillä määräpaikkoihin saakka. Rautatiepilettien hinnat Canadasta ovat hyvin halvat siirtolaisille, joten säästyy rahoja etenkin länsi-Canadaan matkustavilla.

Ostakaa pilettinne sukulaisillenne ja ystävillenne Suomesta Canadaan (eli Yhdysvaltoihin) RUOTSIN-AMERIKAN LINJALLA, joka tarjoo heille nopean ja suoranaisen matkan.

Pilettien hinnat Helsingistä ja Turusta Halifaxiin (tahi New Yorkiin):

Cabin ja II luokka $155.00; III luokka $109.50.

HUOM.! — EI MITÄÄN SIIRTOLAISVEROA CANADAAN.

Saadaksenne tarkempia tietoja pileteistä y.m. kehoitamme kääntymään lähimmän asiamiehemme puoleen, tahi

Swedish American Line

24 State St. NEW YORK, N. Y. — 127 So. Third St. MINNEAPOLIS, MINN. — 115 Cherry St. SEATTLE, WASH.
PAUL GULIN & CO., G. P. A. 518 St. Catharine St. West, Montreal, Que. — ERICK J. KORTE. Port Arthur, Ont.
J. V. KANNASTO, LOCAL AGENT. Liberty Bldg, Lorne Street, Sudbury, Ont., Box 69

Päivittäinen Makuuvaunuliikenne

Sudburyn ja Toronton välillä.

CANADAN HALLITUKSEN RAUTATEILLÄ

Läpikulkeva makuuvaunu kulkee nyt päivittäin Sudburyn ja Toronton välillä, Canadian Natinoal rautatietä, lähtien Sudburysta kello 9.15 i.p., saapuen Torontoon 7.20 a.p. ja lähtien Torontosta 10.45 i.p. saapuen Sudburyyn 8.55 a.p.

Pilettejä y.m. tietoja saa A. G. Bell, City Ticket & Freight Agent, Telf. 174.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Sairaanhoitajatar, luontaisella alalla. Antaa kylpyjä sekä hierontaa. Monk St. 22 Sudbury Starin vieressä. — Alma Aarnio.

Hieroja. Luontainen sairaanhoitaja ottaa vastaan sairaita Asialan ja Seppälän saunalla joka päivä. Käyn myös kotona. Puhelin 1107, Sudbury, Ont. Box 95. — Otto Ylönen.

Ainoa suomalainen suutariliike Sudburyssa, valmistaa pieksuja (shoeback) veden pitävästä nahasta tilausten mukaan ja myöskin hiihtopieksuja. Hiihtäjät, ottakaa tämä huomioonne. Tilaukset lähetettään joutuin, vanhat kengät korjataan huolellisesti. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1838.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan ilbaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companyilta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

TIMMINS, ONT.

Hieroja Ida Heikkinen, ottaa vastaan potilaita 80—4th Ave. Box 715 Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä pallopumussa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

TUNNETTU

Harmonikkatehdas

A. BALDWIN

807 Simpson St. Fort William, Ont. Huom! Vanhoja myös korjataan.

Tutkinnon suorittanut Hieroja

Sairaanhoitaja luontaisella alalla. Otan vastaan sairaita Sam Matsonin saunassa 305 Huron ja Albert St. kulmassa.

Alli Lahti.

Ciropraktiikka

poistaa taudin syyt.

HOWRD H. SCOTT, D. C. SP. C. Smith Studio, Lang St. Cobalt, Ont. tiistaina, torstaina ja lauantaina. Armstrong St., New Liskeard, Ont. maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Sudburysta

Saapukaa runsaslukuisina sunnuntai iltana Liberty-haalille pidettävään ohjelma- ja keskustelukokoukseen, josta tulee taas epäilemättä muodostumaan hyvin opettava ja hauska tilaisuus. Keskustelun ohella esitetään tilaisuuteen monipuolinen ohjelma ja luetaan «Proletaarin Nyrkki» ja edellisestä ohjelmaja keskustelukokouksesta laadittu «ilma»-pöytäkirja, joissa molemmissa on paljon opettavaa ja hauskaa kuulemista. Muistakaa siis tulla isolla joukolla. Kokous alkaa kello kahdeksan. Sisäänpääsy on kaikille vapaa.

Creighton ja toisille Keski-Ontarion piirin osastoille pyydän huomauttaa sen johdosta, koska Creighton osasto on asettanut miput toiseksi piirisihteerin ehdokkaaksi, että kieltäydyn ehdokkuudesta kokonaan. Jos sekin mahdollisuus olisi, että tulisin valittua sihteeriksi, niin katson en voivani nykyään täyttää sihteerin tehtäviä kunnollisesti, sillä on paljon kaikenlaisia touhuja, jotka vievät aikani liiankin visuun.

K. G. Asiala.

Haastattelua: No ei se «Rautaportti» tullutkaan ensimäiseksi kokoillan kappaleeksi, kuten kehasit, kysäsin Kassulta eräänä päivänä.

Ei tullut, eikä sillä nyt ole välikään, sillä onnistuimme saamaan kappaleen, jonka ensikertaa esittäminen on sutou meille, sanoi Kassu.

Onko se hyväkin ja myöskin «lookkanäytelmä»?, utelin edelleen.

Niin, että onko se hyvä? Hyvä se ehdottomasti on. Myöskin on se luokkanäytelmä. Se on taistelujen historiaa suuren Venäjän työväenvallan pystyttämiseksi. Kappaleen nimi on «Punanen Kasakka». Neljässä näytöksessä siinä tekijä kuvaa liikuttavin värein, kaunein, sujuvan suomenkielen kanssa, mitä on punasotilas Venäjän neuvostovallalle, ja samalla koko maailman köyhälistön tuleville taisteluille.

Pistäpä, tästä vähän lehteen ja kehoita kaikkia Sudburyn ja ympäristön suomalaisia saapumaan ensi viikon lauantai-illalla Liberty-haalille, sillä silloin sen näette. — Niin hän sanoi Kassu ja olenkin tässä nyt maininnut sen, jotta eipä sijhen kai tällä kertaa tarvitse enempää lisätäkään.

Canadan suomalaisten työläisurheilijain amatööri-painimestaruuskilpailut, jotka osastomme voimistelu- ja urheiluseura «Kisa» järjestää, ovat siis jo lauantaina. Näistä kilpailuista on lehdessämme jo kerrottu yhtä ja toista, mutta koska ne ovat ensimäiset laatuaan Canadassa, niin lienee paikallaan vieläkin kertoa niistä muutamilla sanoilla.

Kilpailut alkavat Liberty-haalilla lauantaina, täsmälleen kello 8.00 ip. Osanottajiksi on ilmottautunut noin kahdeksantoista painijaa, joista julkaistiin luettelo viime lehdessä. Osa heistä on hiljan Suomesta tulleita TUL:n painijoita ja loput Sudburyssa ja ympäristöllä pitemmän aikaa olleita tovereita. Muutamat osanottajista ovat tulleet aina Sault Ste. Mariesta, Torontosta ja St. Catharinesta asti ottelemaan näihin suomalaisten työläisten painimestaruuskilpailuihin, joten kilpailut tulevat osanottonsa puolesta canadalaisiin ploihin nähden onnistumaan verrattain hyvin.

Osanottajat jaetaan neljään sarjaan, painorajat ollen: alle 140— 155—170 ja yli 170 paunaa. Jokaisessa sarjassa jaetaan kolme arvokasta palkintoa. Kilpailujan parhain painija, sarjojen voittajien välisissä otteluissa voittajaksi julistettu mies, saa vuodeksi haltuunsa Karl Lehdon lahjottaman arvokkaan mestaruusvyön, jonka teettäminen on tullutkin maksamaan noin viisikymmentä doll. Viime lehdessä jo julkaistiin toisten seuraille palkintoja lahjottaneitten liikkeitten nimet.

Kilpailujen onnistumisesta voimme siis olla varmoja ja uskommepa tätä voimainmittelyä saapuvan katsomaan suuren katsojajoukon. Tilaisuudessa on myöskin tanssia, johon osa yleisöstä voi ottaa osaa.

Mond Nickel-yhtiön yleinen liikkeenhoitaja C. V. Corles ilmottaa, että sanottu yhtiö tulee ottamaan sulattamoon käytöntöön kolmannen sulatusuunin huhtikuun 1 päivä, jonka seurauksena se tulee sitten lisäämään työvoimaansa noin 250 miehellä. Frood-kivoksen tyhjentäminen ilmottaa hän myöskin edistyvän nopeasti, mutta kaivoksen käyntiinpanosta ei kuitenkaan ole vielä tiedossa muutaman viikkoon. Metsistä kauppalaan saapuneet miehet saavat varmaankin taas odottaa töiden alkamista pitkän aikaa, sillä niitä on hyvin vähän saatavissa.

Viittä miestä syytettiin juopumisesta poliisioikeudessa pari päivää sitten ja kaikille tuomittiin tavanmukainen 10 dollarin juopumussakko ja oikeuskulut. Yksi syytetyistä kertoi oikeudelle, että häneltä oli juovuksissa ollessaan viety 79 dollaria rahaa.

Tuhkarokkoon on kauppalassamme sairastunut noin kaksikymmentä lasta ja tulirokkoon sairastumisia on tähän mennessä viranomaisille ilmotettu viisi. Vaikkakaan kauppalassa ei ole vielä tähän mennessä sairastunut ketään isoon rokkoon, on kauppalamme terveysvirkailija toht. W. J. Cook ehdottanut kansalaisten yleistä rokottamista tartunnan ehkäisemiseksi. Kaikkien lapsien rokottamista painostetaan kuitenkin enemmän. Lääkärit selittävät, että melkein poikkeuksetta kaikki Ontariossa viime aikoina isoon rokkoon kuolleet ovat olleet rokottamattomia. Tähän mennessä emme ole jonnistuneet saamaan varmutta siitä, tullaanko yleinen kansalaisten rokotus kauppalasamme toimittamaan, vai ei.

Albert Myholm nimistä suomalaista Broder townshipistä syytetään siitä, että hän on käyttänyt liian voimkasta myrkkyä turkiseläimiä pyydystäessään ja samalla väitetään, että karjaa on kuollut tähän myrkkyyn viimeinen kymmenen vuoden aikana. Hänen asiansa oli esillä poliisioikeudessa muutama päivä sitten ja asian käsittelyä lykättiin viikolla, että Torontosta maakuntahallituksen laboratoriosta saapuu mies todistamaan oikeudelle myrkkykappaleissa käytetyn myrkyn laadusta.

Sault Ste. Marien uutisia

Vastausta Nick Harjun Vapauden No. 25 olleeseen kirjotukseen, jossa hän lähtee syyttämään kirjotustani, joka oli julaistuna Vapauden N:sa 18:sta.

Haluan kysyä yllämainitulta henkilöltä ensiksi: oletko varma siitä että tänne Soohon ei tule muille Forssan Lehteä kuin sinulle? Toiseksi, eikö muille sellaisille henkilöille, jotka ovat kulkeneet työväenliikkeen mukana vuosikymmeniä, tule Forssan Lehti? Tuleepa tietenkin ja monta lehteä nytkin tulee.

No mistä sinä olet saanut sellaisen päähänpiston, että minä yksin sinua «rökitin»? Sillä en missään tapauksessa mainitussa kirjotuksessani syytä ketään yksilöä erittäin. Sinä myös otat itsellesi seuraavat sanat, joita tahdoin alleviivata lainausmerkeillä: «Kyllä ne lahtarit sittenkin on oikeita miehiä. Eläköön Suomen lahtarit». Nämä yllämainitut lauseet voin lahjoittaa vaikka itse Mannerheimille.

Sitten N. H. sanoa tokasee, että «kumpaisenkaan periaatteellinen kanta ei edusta lehden kantaa, vaan voithan sinä M. J. senkin ottaa heiltä pois.» Kiitos, en huoli, enkä ole siihen valtuutettu. Sitten hän tässä että allekirjottaneen on todistettava sanansa kahden todistajan allekirjoituksella. Mitä oli sitten to- distettava koska ei allekirjoittanut syyttänyt yksin N. Harjua. Ja se asia kuka lehdet tilaa, tulipa ne sitten kuinka monen henkilön välityksellä tahansa, on minulle se sama. Ja toiseksi kukaan ei moista lahtarilehteä tilaa, että siitä saisi tietoa aarreaittaansa. Se on eri, jos tilataan valtavia porvarilehtiä. Niissä voi olla jotain oppimistakin, mutta ei lahtarien piskuisesta Forssan Lehdestä.

Sanot kirjotuksestasi, että kun tullet Soohon niin keskustellaan sitten asiasta. Olen aina valmis vähän väittelemään kanssasi. Se olisi ollut hepi parempi, että ei tarvitsisi haaskata lehden palstoja moisilla saivarteluilla, jotenka minäkin jätän jutun puolestani tähän, jos ei toisin vaadita. — M. J.

Turskanpyynti New Foundlandin riutoilla

Huomattava elinkeinohaara Yhdysvalloissa on turskanpyynti New Foundlandin riutoilla. Tuota kalastusta on harjotettu vuosisatoja, saattaapa sanoa, aina siitä lähtien, kun ranskalaiset merenkulkijat alkoivat tehdä rohkeita tutkimusmatkojaan pitkin Pohjois-Amerikan itäistä rannikkoa löytäåkseen uusia rikkaita kalastuspaikkoja.

Gloucester Massachusettsin valtiossa on huomattuin syvänveden kalastusasema Yhdysvaltain puolella. Lunenburg on kumminkin vaarallinen kilpailija Canadan puolella. Merkillisenä puolena saatetaan kumminkin pitää sitä, että tällä höyryalusten sijasta, jotka nykyisin jo ovat aivan tavallisia Skandinaviankin maiden merikalastuksessa, yhä edelleen käytetään purjealuksia. On ihmeellistä, että Pohjois-Amerikan kalastajat ovat voineet näin kauan vastustaa kiusausta ottaa käytäntöön uudenaikaiset laivat kalastuksessaan. Europassa ovat höyryalukset valloittaneet purjealusten tilan. Vasta viimeisinä vuosina on täällä alkanut ilmestyä teräslaivoja, joissa on höyry tai kaasu käyttövoimana. Nykyisin lienee tällaisia teräsaluksia käytännössä ainoastaan kuutisenkymmentä, jota vastoin niitä Europan puolella on tuhansia.

Näitä amerikalaisia kuunareita käytetään erilaiseen kalastukseen, suolaveden suolattoman veden y.m. kalastukseen. Kussakin aluksessa on joukko pienempiä veneitä ja itse pääaluksen johdetaan New Foundlandin särkille, missä kalastus toimitetaan veneillä. Kuten tunnettua, ovat nämä särkät Canadan ja Yhdysvaltain edustalla, New Foundlandista etelään ja itään. Meren syvyys täällä vaihtelee 15 sylestä 200 syleen. Kalaa on uskomattomat määrät. Turska on tavallisin, mutta muitakin suuria kalalajeja tavataan ja kaikkien pyydystäminen on tuottavaa ammattia.

Melkein poikkeuksetta kalastetaan n.k. pitkälläsiimalla, jota kalastajat kutsuvat nimellä «trawl». Verkkoja ei käytetä. Kunkin siiman pituus on 2,000—2,400 jalkaa, lujaa, tervattua pumpulirihmaa. Siihen on kiinnitetty 30—40 tuuman välimatkoille itse koukkusiimat, jotka ovat 20—30 mittaisia. Näihin koukkusiimoihin kiinnitetään lujat teräksiset koukut. Siten on jokaisessa pitkässäsiimassa 600—800 koukkua.

Uudenaikaiset riuttakalastus laivat ovat kieltämättä kauneimpia purjealuksia. Ne ovat yksinomaan puusta, noin 100—150 jalkaa pitkiä, 25—30 jalkaa leveitä ja vetävät 80—125 tonnia. Laivan sahdevliivat ovat miellyttävän pehmeät, joka osoittaa, että ne ovat nopeita, mutta samalla lujia kestämään rajuimpiakin ilmoja.

Miehistöön tuollaisella laivalla kuuluu tavallisesti 16—25 miestä ja kutsutaan siitä kängiksi, riippuen siitä, onko laivassa 8, 9 taikka 10 venettä (dories), sillä kussakin veneessä on kaksi kalastajaa. Näiden pikkuveneitten miehistön lisäksi on laivalla aina kippari, keittäjä, kansimies ja koneenkäyttäjä, jos laiva on höyrualus. Useissa tapauksissa ei kippari laivan kansimiestä jolloin muut saavat toimittaa hänen tehtävänsä.

Kun syötit on asetettu koukkuihin, huutaa kippari: «rodier over», joka tarkottaa: veneet vesille. Silloin perimmäisen veneen miehet valmistavat veneensä lähtöön, ottavat siihen airot, mastot, purjeet ja muut matkalla tarvittavat välineet, jonka jälkeen vene lasketaan vähitellen veteen. Kun miehet ovat siihen asettuneet, lasketaan veneeseen syöteillä varustettu pitkä siima ja vene kulettaa laivan perään, kiinnitetään isoon maston. Kukin vene vuorollaan lasketaan tällä tavalla varustettuna vesille, kiinnitetään edelliseen, niin että kaikki veneet ovat köyden avulla kiinni toisissaan. Päälaiva alkaa siloin purjehtia ja hinata koko venejoukkuetta.

Kapteeni johtaa nyt venejoukkuetta sinne suunnalle, minne pitkät siimat on päätetty laskea. Paikalle tultua irroitetaan veneet yksi kerrallaan laskemaan pitkäsiimaan vesille. Jos laivassa on 10-venekuntaa, saattaa mennä 4—5 mailia ennenkuin kaikki siimat on vesillä lasketu. Silloin ensimäinen vene on jo silmänkäymättömissä.

Kun viimeinen venekunta on saanut siiman laskettuksi, palaa päälaiva takaisin taikka jää viimeisen veneen luo odottamaan kalastuksen loppua.

Ensimäistä siimaa laskettaessa kiinnitetään sen päähän keveä rauta-ankkuri, johon myöskin lujan pumpulinuoran avulla kiinnitetään poiju ilmaisemaan paikkaa, mistä pitkäsiima alkaa. Siimat kiinnitetään toisiinsa ja aina kolmannen taikka neljännen jatkon kohdalle kiinnitetään uusi riippa ja uusi poiju. Siten painuu siima pohjaan ja estyy siirtymästä ja sekaantumasta.

Kun on aika ottaa siimat ylös, nostetaan pääpoiju avulla ankkuri ylös ja aletaan lappaa siimaa veneeseen, käyttämättömät syötit poistetaan, mutta jos en kala käynyt koukkuun, tarttuu siimanostaja kalan niskaan, poistaa koukun suusta nopealla liikkeellä, johon vaaditaan pitkä ja taito, ja tarkka harjotus. Ellei koukku lähde tällä tavalla, siirtyy kala toiselle miehelle, joka erityisen puupalikan avulla poistaa koukun. Näin saadut kalat pysyvät melkein pohjalle elävinä. Kun siimat on koettu, viedään veneet päälaivan luo, kalat ja muut nostetaan laivaan, missä kalat leikellään, pesään suolaisessa vedessä ja kuletetaan lastiruumaan odottamaan kotiinpaluuta.

Kalastus on usein vaarallista työtä, jos sattuu myrskyjä, joten kysytään rohkeutta, voimaa ja kestävyyttä niiltä, jotka siihen antautuvat. Usein myrsky hajottaa venekunnat ja suuremmat laivatkin joutuvat sen ajeltaviksi. New Foundlandin kalastus on suurinta mitä Yhdysvalloissa harjotetaan, ja kokonainen laivasto on sen palveluksessa.

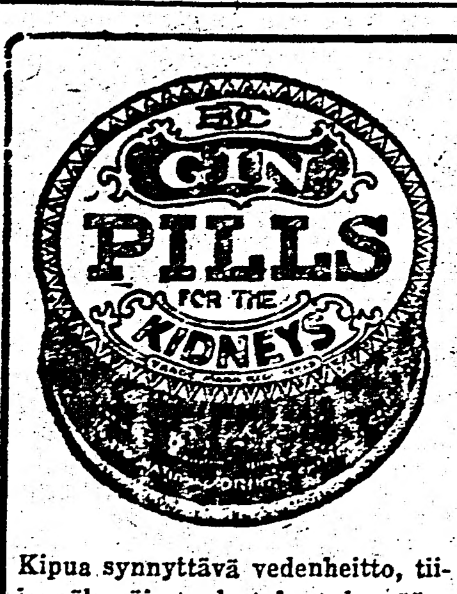

Kipua synnyttävä vedenheitto, tiilenpölymäiset ulostukset ja päänsärky saavat pikaisen avun

GIN PILLSEILLA

Hankkikaa laatikko tänään.

50c. kaikissa apteekeissa ja lääkekaupoissa.

NAT. DRUG & CHEMICAL CO. OF CANADA, LTD.

Toronto Canada.

Halutaan tietää

Herman Luoma, ilmottakaa osotteenne John Koivumäki, Toronto, 34 Euclid Ave., Ont., Canada.

Haluan tietää missä on **Seppälä**, entinen rautatieläinen Vaasassa. Joku vuosi sitten tulit vaimoinesi tähän maahan ja lähtösi edellä jätit Töysässä minulle selvittämättä joitain asioita. Jos hän itse ei tätä huomaa, niin pyydän jonkun antamaan hänen tarkka osotteensa. Oskar Aho, Mokomon P. O., C. N. R.; Ont.

Haluaisin tietää missä on tuttavani **Eino Siiteri**. Jos satut tämän huomaamaan, niin kirjota. Kaikilta muiltakin kirjeet tervetulleita. Wiljam Aho, Gregoires Mills, Mile 45, via Cochrane, Ont.

Haluaisin tietää missä on isäni **Alfred Kytölä**, kotoisin Kauhajoelta, Pukkilan kylästä. En ole saanut niitään tietoa teistä, isä, yhdeksään vuoteen. Kirjota, rakas isä, edes yksi kirje. Lapsesi Irene ja Henni Kytölä, Seinäjoen asema, Suomi.

Kaupanhoitajan toimi

Sointulan Osuuskaupassa julistetaan haettavaksi huhtikuun 15 p. mennessä. Vaaditaan suomen- ja engl.-kielen taito sekä kaksinkertainen amerikal. kirjanpitotaito, joka on hänen itsensä hoidettava. Kauppa on viime vuosina ollut auki klo 8 a.p. klo 5 ill., ja on liikevaihto ollut noin 4—6 tuh. doll kuukaudessa. Kaupassa on kaksi apulaista, kaupanhoitajan valvonnan alaisina. Hänen huolehdittavakseen kuuluu myös laivojen vastaanottaminen, joita nykyään käy 3 viikossa. Kaupanhoitajan on hankittava $3,000 takaus. Irtisanomisaika molemmin puolin 3 kuukautta. Muuten toimii kaupanhoitaja johtokunnan ohjeitten alaisena. Toimeen on astuttava ensi kesäkuun 1 p. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä osotteella:

SOINTULAN OSUUSKAUPAN JOHTOKUNTA
Sointula, B. C.

Markkinahintoja

Käteishinnat Winnipegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:		
No. 1	Northern	$1.00
No. 2	„	0.97
No. 3	„	0.92 3/8
Kaurat:		
No. 2	C. W.,	0.39 5/8
No. 1	extra feed,	0.36 7/8
Ohra:		
No. 3	C. W.,	0.63 6/8
No. 4	C. W.,	0.58 3/8
Pellava:		
No. 1	N. W. C.,	2.29 3/8
No. 2	C. W.,	2.24 7/8
No. 3	C. W.,	2.08 1/8
Ruis:		
No. 2	C. W.,	0.67 3/4

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

SUOMALAINEN RUOKALA
104 PETER ST. TORONTO, ONTARIO.
tarjoo ruokaa viikottain ja aterioittain. Kohtelu hyvä.
Mimmie Sandberg, Toronto, Ontario.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block, Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Walter Luoma
Autoliike
Puhelin 121 Elgin katu 12
SUDBURY, ONT.

Ruokalassamme

113 HUDSON ST. SOO, ONTARIO

Tarjotaan ensiluokkaisista aineista valmistettua puhdasta ja ravitsevaa ruokaa kohtuhinnoilla.

Huoneita vuokrattavana.

K. AARNIO.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Helsingissä kurssin suorittanut
HIEROJA
MIMMI SAVOLAINEN
38 Centre St. Port Arthur, Ont.
Otan vastaan kotonani ja tulen myös perheisiin.

Dr. L. A. JOHNSON
SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

Talo myytävänä

8 huoneen talo ja navetta myydään nyt heti. Hyvät maksuehdot. 73 North Windemer Ave., Port Arthur, Ont.

Ella Kylander.

Jatkettu Hakuaika

South Porcupinen Kulutusosuusruokalan emännöitsijän paikka julistetaan täten hakukelpoisten sekä toimeensa kykenevien henkilöiden haettavaksi. Hakemukset olisi sisään jätettävä palkkavaatimuksineen tämän maaliskuun 25 p:ään mennessä, alla olevalla osotteella, sekä hyväksytyn on toimi vastaanotettava viimeistään 5 p:nä huhtikuuta. Emännöitsijälle kuuluu Poikatalon puolesta ruoka ja vapaa asunto, sekä apunaan hän voi palkkaamansa käyttää kahta tai kolmea naispalvelijaa.

Ruokailijoiden lukumäärä on noin neljäkymmentä miestä.

South Porcupine, Box 519, Ont., Canada.

John Hovila, kirjuri.

"Nyal"

ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palvelukesessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

SUDBURY DRUG CO.
Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

New Baking Co.
Box 866, Timmins, — Ont. —

valmistaa korppuja, kuivaa leipää, y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

"TAYLORS"
Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.
Erikoista
Vihreää kahvia 3 paunaa $1.00.
«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen